

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:
Pe un an 4 coroane.
Pe o jumătate de an 2 coroane.
Pentru România 10 lei anual.
Abonamentele se fac la „Tipografia”, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Apare în fiecare Duminecă

INSEBATE
se primesc în biroul administrației (strada
Poplăcii nr. 15).
Un șir garmond prima dată 14 bani, a doua-ora 12 bani
a treia-ora 10 bani.

Alegerile în comitate.

În nr. 42 al „Foii” am atras atenția cetitorilor noștri asupra alegerilor la congregațiunile comitatense. Am pus la inima fie-cărui Român alegător să se folosească de dreptul acesta, călăuzit fiind numai de datorința, ce o are ea Român. Datorința aceasta, am zis, că și-o va împlini numai dacă va alege ca membrii Români și încă de aceia, cari să nu fie slujbași sau altminteri atârători de cei-ce nu binele nostru îl voesc.

Alegerile acestea s'au isprăvit. În cele următoare facem după rapoartele sosite o dare de seamă despre rezultatele lor.

În comit. *Sibiului*, unde Românii trăiesc în cele mai multe cercuri amestecați cu Sași, a eșit lista română învingătoare în cercul Săliștei, cercul II-lea al orașului Sas Sebeș și cercul rural al Sebeșului. În cercul Nocrichiului, unde n'a fost până acum nici un Român, au reușit de data asta cu unul. În c. Bradului s'au ales pe lângă Sași și 2 Români. La actul alegerii n'au luat parte cei îndreptățiți din comunele Porcești, Poplaca și Reșinari.

În comit. *Făgărașului* nu s'au schimbat lucrurile față de trecut. Au reușit și acum mai tot Români, dar mulți dintre ei sunt funcționari, așa că în chestii, cari privesc interesele noastre naționale, de puțin folos vor fi. Și unde s'au încercat cu liste pur naționale, n'au prea isbutit, din cauza neînțelegerilor între fruntași, ceea-ce s'a putut observa mai ales în cercul Scoareiului.

Comit. *Brașovului*. În orașul Brașov s'au ales în suburbiul Scheiu Români. La Săcele încă au isbutit Români să aleagă câțiva membrii, făcând o învoală cu una din partidele maghiare.

Comit. *Târnava-mare*. Aici Românii alegători sunt în minoritate (mai puțini) față de Sași și Maghiari, afară de aceea s'au dovedit, că unii Români îndreptățiți nici n'au fost induși în liste. Aici n'a fost ales nici un Român.

Comit. *Hunedorei*. În cercul Oștiei s'a ales conform pactului 1 membru român, în cercul Romozului numai Români, tot așa în cercul Dobrei, unde Românii s'au purtat foarte brav. În cercul Băiței s'au ales 9 de ai noștri și 1 străin, comitele-suprem, căruia Românii i-au dat voturile de milă. Mărturisim, că n'a fost creștinească mila aceasta. În cercul Baia-de-Criș lista română a eșut cu rușine. Causa e, că alegătorii români nu sunt organizați, preoții și învățătorii puțin s'au interesat.

Comit. *Caras-Severin*. Aici au fost aleși 74 Români, între cari mulți funcționari.

În comit. *Aradului* au fost aleși aproape 120 membri municipali români, mai mulți de cum au fost în periodul trecut.

Comit. *Alba-Infer*. În cercul Abrudului au câștigat Românii 3 locuri. Slab s'au purtat alegătorii din Roșia, cari s'au făcut coadă la toporul străinului. În Blaj a reușit lista noastră față de a străinilor. În cercul Barabaș s'au ales 5 Români. În cercul Ighiuului, unde până acum n'au fost Români, au reușit

2, tot așa în cercul Uioarei. În cercul Vingardului din 13 membri 12 sunt Români, dar tot slujbași. Preoții și poporul au arătat puțin interes, căci din 331 alegători abia s'au prezentat 160, dintre cari 60 au ținut cu străinul. La Zlatna Românii au pierdut un loc din cauza neînțelegerii Buciumanilor.

Comit. *Turda-Arieș*. În cercul Iarei au căzut Românii cu câteva voturi, dar numai din cauza abuzurilor. Ziua de alegere a fost vestită numai cu 2 zile înainte, la alegere au adus și nealegători, numai ca să trântescă pe Români. Mai mult interes au arătat alegătorii din Câmpeni, Bistra, Certege și Vidra. Câțiva preoți și învățători n'au participat la alegerile municipale, dar la cele dietale, unde nu aveau ce căuta, da.

Comit. *Cojocnei*. În cercul Gelăului n'a putut reuși nici un Român. Causa a fost în mare parte slăbiciunea Românilor. Tot așa s'au întâmplat în cercul Vălsutului, unde dirigătorii smulgeau listele cu candidații naționali din mâinile Românilor, cari, ca niște oi, primeau pe cele străine. Ce dragoste au slujbașii față de noi se vede și din vorbele unui dirigător, care a zis cătră alegătorii Români: „Pentru Români nu e loc în congregație!”

Comit. *Solnoc-Dobâca*. În cercul Retezului a invins lista română. În cercul Capolnoc-Mănăstur au reușit 4 Români, în al Făureștilor 2 Români și încă 3 după naștere, dar nu și după purtare. În cercurile acestea, unde partea cea mare a Românilor s'a purtat brav, s'au săvârșit cele mai mari ilegalități și terorizări, numai ca să-i înspăimânte, ceea-ce însă n'a prea succes.

FOITA.

CURCANII.

Scenă militară, potrivită a fi predată de elevi și de juni.

— Prelucrate după piesa dramatică cu acest titlu a dlui Gr. Ventură. —

Persoanele:

Căpitan Lupu.
Căpitan Coroiu.
Țară-Lungă
Stan
Șerban
Ioan
Neașcu
Andreiu
Nicu
O sentinelă
Alți soldați.

Scena I.

Toți soldații, afară de căpitani.
(E noapte. Focul arde. Soldații dorm împrejur, sentinela umbliă (ține

post) în fundul scenei. La dreapta în fund puști în piramidă.)

Sentinela (întinzând pușca): Cine-i? Stăi?

Șerban (deșteptându-se): Ce este? Ear' strigă sentinela.

Țară-Lungă: Va fi vre-un Turc desertor.

Neașcu: Ce tot strigă de ne strică somnul, pare-că am avea mult de dormit?

Țară-Lungă: Prost ești, mei Neașcule! Nu știi, că afurisiții ăștia de Turci s'au apropiat de liniile noastre, ridicând petece albe și apoi ne iau la sigur.

Andreiu: Să fiu eu în locul sentinelilor a-și trage în ei fără a mai aștepta, ca să-mi răspundă.

Șerban: Mănaș-i-ar Hantatar de Turci, tocmai visam că eram acasă. Copiii s'au jucat în jurul meu și eu cu spatele la vatră povesteam de bătaia în care am fost. Să fi văzut Țară-Lungă, cum căscau toți gura la mine, (cătră Țară-

Lungă, care adormise). Mă! ai adormit? Uite-acă eu vorbesc și ei adoarme. Apoi dacă dorm toți, mai trag și eu un pui de somn. (Să culcă. O mică pauză).

Sentinela: Cine-i? Stăi?

Stan (deșteptându-se): Ai auzit Niule?

Nicu: De când aud eu și tu horcăești ca un lup sătul.

Stan: Oare ce-o fi?

Nicu: Ce să fie? Vre-un Turc.

Stan: Mă duc pe brânci până acolo, să ved ce este.

Andreiu: Stăi frate, pare că ești recrut și n'ai mai auzit sentinela strigând.

Stan: Lasă Andreiu, tot așa să mai stingă focul, poate voi găsi ceva uscături. (Easă).

Ioan (deșteptându-se și căsacând): Pare-că să creapă de ziuă! Șerbane, nu-i puțină apă în ulcior colo, să-mi șterg somnul de pe ochi?

Comit. *Bistrița-Năsăud*. In toate cercurile românești au biruit lista națională, numai într'al Năsăudului nu. Alegerea din cercul acesta — vestit, dar' nu de bine — a fost nimioită. Preoții s'au purtat brav, mergând în fruntea poporului la urnă.

Comit. *Târnava-mică*. In comitatul acesta numărul Românilor față de al străinilor e mai mic ca în comit. *Târnavei-mari*, dar' totuși le-a succes să aleagă 4 membri.

În comit. *Bihorului*, unde Românii sînt mai adormiți, abia au eșit 2 la niște alegeri suplimentare.

Comit. *Timișului*. Românii s'au interesat foarte puțin de alegerile municipale — cu atât mai mult de aldămașurile dietale — așa că puțini au fost aleși.

Acesta ar fi rezultatul din cele mai multe comitate românești. După-cum se vede, căderea Românilor în unele locuri a pricinuit o slaba interesare, neprezentându-se la urnă, și neorganizarea de mai înainte. Au fost și unele casuri, unde oameni, cari s'au zic Români, au votat pentru lista străinului. Peste tot luat, de arîndul anul acesta s'a făcut mai multă ispravă ca în trecut, ceea-ce numai indemn poate fi a lupta și mai departe în direcțiunea aceasta. Ear' cei-ce au câștigat încrederea poporului, care 'i-a ales, dovedească, că au meritat-o, mergând la adunările comitatense și luptând acolo în interesul binepriceput al celor-ce 'i-au trimis.

Din România. Corpurile legiuitoare române s'au constituit săptămîna trecută, alegîndu-și bioururile.

President al senatului a fost reales dl *Eugen Stătescu*, ear' vicepresidenți d-nii *Schina*, *V. A. Urechidă*, *Poni* și *Nicolaid*.

President al camerei a fost reales *M. Pherekyde* și vicepresidenți *Em. Porumbaru*, *Dim. Protopopescu*, *C. F. Robescu* și *Stefan Șendrea*.

S'au ales apoi, atât în senat cât și în cameră, comisiunile pentru redactarea proiectului de răspuns la mesajul tronului și între altele prim-mini-

strul *Sturdza* a depus pe biuroul senatului convenția comercială încheiată între România și Turcia.

„**TRADARE DE PATRIE**“. Studenții slavi din Pesta, anume Croații, Sârbii și Slovacii, intrunindu-se zilele aceste, s'au alăturat și ei la mișcarea Slavilor din Austria, pentru înființarea unei universități sudslave și cerînd, ca universității din Zagreb să 'i-se deo egala situație de drept cu aceea a celorlalte universități din Austria.

Ziarele maghiare timbrează această mișcare a tinerimii slave de — tradare de patrie.

Sécuii în Pesta. În 25 l. c. a sosit la Pesta o deputație sécuiască din Ciuc, cerșind, ca de obicei, milă dela guvern. Așa e învățată nația — care ne stăpânește azi. Deputația a fost la ministri Hegedüs, Plosz, Széll și Lukács. Sécuii au fost bine primiți și 'i-s'au făgăduit căi ferate, regulara proprietății, înmulțirea judecătorilor etc. pentru-că perirea Sécuiilor ar fi pentru Ungaria o nenorocire atât din punctul de vedere al statului, cât și al apărării țării. Așa a zis ministrul dreptului și al dreptății — Széll.

„**NUMAI UNGUREȘTE**“. Cât de departe merg învățătorii dela școlile de stat în prostia șovinismului lor stupid, se vede și din cazul întemplat în comuna slovacă *Nagyrocse*. Învățătorul de acolo a oprit pe băieți să învețe studiul religiei în limba slovacă, pe motivul, că „*Dumnezeu știe numai ungurește*“. Harnicul preot de-acolo însă, care e însărcinat cu propunerea religiei, nu s'a lăsat intimidat de „patrioticul“ dascăl care amenință cu denunțări, el continuă cu ținerea prelegerilor în limba maternă a băieților.

Colonisările.

În raportul oficial prezentat la dietă ministrul *Darányi* arată și starea colonisărilor, prin care guvernul actual se silește a întări nația maghiară și a o apăra față de pericolele nenumărate ale vieții economice moderne, — cum scrie o foaie maghiară!

Eată un mic tablou al lucrărilor de până acum:

Andrei: Mă Ioane, ean vezi de ceva mîncare, că mă rupe și pe mine la inimă.

Ioan: Îndată. (Ese și apoi reîntră pe bină, aducînd o mămăligă și ceva legumă). Eată mîncarea!

Neascu: La mîncare băieți, 'mi-a scăzut foalele de flămînd ce sînt!

Stan: De-ar avea bieții Turci atîta de mîncare!

Neascu: Nu te îngrijî tu de Turci, când nu vor mai avea ce să mînce, tot noi le vom da.

Ioan: Apucați-vă mai cu zorul de mîncare, că acuși vă treziți cu alarmă și rămâneți nemîncători!

Serban: Are dreptate. (Toți se așează în jurul mămăligii).

Tară Lungă (făcînd cruce și rupînd din mămăligă): Draga tatii, bună ești, mîndră ești, de nu 'mi-ar fi foame eu te-ași săruta.

„Pe terenul colonizației m'am îngrijit — zice *Darányi* — în prima linie de dezvoltarea coloniilor deja existente, în a doua linie m'am îngrijit să avem la dispoziție nouă terenuri de colonizare.

Anume am cumpărat din fondul colonisărilor:

1. În comitatul *Turda-Arieș*, în hotarul comunelor *Tritiul-sup.* și inf. 2121 de jugere catastrale dela baronii *Kemény Domokos* și *Kemény Pál*.

2. În comitatul *Târnava-mică* în hotarul comunei *Bun* dela baronul *Szentkereszthy Pál* 1165 jugere.

3. În *Caraș-Severin* în comuna *Balinț* 535 jugere.

4. În comitatul *Târnavei-mari* dela contesa *Haller* 350 jugere. Cu totul 5171 jugere.

În pădurile destinate pentru colonizare în comitatul *Timiș* și *Caraș-Severin* s'a continuat stîrpirea, așa că în comuna *Némettacs* s'au putut zidi încă 30 de case.

Tot pentru scopuri de colonizare a luat statul în administrație moșia dela *Șilinghia*, comitatul *Arad*, oferită de capitolul rom.-cat. din *Cenad*, în estensiune de 2985 jugere, pentru a încerca colonisările cu arendă și lucrare în parte.

Cu cumpărările mai nouă întinderea moșii acurate în sensul art. V. din 1894, este de 16.710 jugere catastrale. Din acest teritor 6283 jugere sînt în *Timiș* și *Caraș-Severin*, ear' 10.427 în *Ardeal*. Până acuma însă nu s'au făcut colonisări, decât pe un teritor de 5640 jugere, din cauză că pe moșile de nou cumpărate încă nu s'au terminat lucrările pregătitoare.

DIN LUME.

Macedonia.

Am fost dat știrea, că comitetul macedonean a elaborat un nou plan pentru regulara chestiunii macedonene. El constă, după „*Sviet*“ din *Petersburg*, din următoarele 11 puncte: 1. Toate vilaieturile din *Macedonia* formează o federație republicană, independentă de *Turcia*. 2. Administrația se concrete

Nicu (mîncînd cu gura plină): Pare-că spun unii și alții, că ne merge rău în tabără.

Serban: Apoi de, sînt câțiva cononași, cari nu se pot învăța cu traiul nostru.

Stan: Să-ți spun drept, nu e carne destulă.

Andrei: Dar' bine Stane, spune drept, în sat la tine mînci tu în toate zilele carne.

Stan: Ferească D-zeu, acolo însă nu-'mi plătea țeara carnea.

(Să aude o bubuitură de tun).

Tară Lungă: Auzi răpociugoasa, cum tușește.

Serban: Oare ce să fie?

Tară Lungă: Nu te-ai învățat încă cu musica aceasta. La început 'mi-a părut și mie, ce e drept, cam ciudat și trăsăream când o auzeam, acum nici că 'mi pasă.

Serban: Dacă ar fi apă aș bea-o, nu 'ți-o-aș da să te speli. Auzi țiganu! 'i vine gust de spălat!

Nicu: De geaba te mai speli, măi Ioane, tot negru rămâi, afară dacă Turcii cumva nu te-or prinde și te vor jupu!

Ioan: Pușchea pe limbă-ți!

(*Stan* intră).

Andrei: Ce era Stane!

Stan: Nu m'am putut apropia, auziam vorbe pe de laturi și 'mi era frică, dar' pare-că sînt niște Turci, 'i auzeam strigînd: Aman! Aman!

Tară Lungă (deșteptîndu-se): De ce nu mă deșteptați, când e vorba de mîncare?!

Serban: Pe semne a început a te gîdili la inimă? Mai stăi, abia e ziua. Noi vorbim de Turci, nemîncători.

Nicu: Ce Hantatar, faceți vorbă nemîncători? Mai bine căutați ceva de mîncare, pe mine încă m'a rășbit foamea.

unui consiliu ales prin sufragiu universal, trimițând singuraticile vilaiete deputați în număr egal. 3. Autonomie completă comunală. 4. Armată federală și gardă națională. 5. Poporațiunea se bucură de drepturi egale, fără deosebire de naționalitate și religie. 6. Dare progresivă. 7. Libertate absolută de presă. 8. Inviolabilitatea domiciliului. 9. În fiecare vilaiet limba oficială e cea vorbită de majoritatea locuitorilor. 10. Fiecare biserică are autonomie și fiecare comună e datoare a se îngriji de învățământ. 11. Pe presidentul republicii îl alege pe 5 ani poporațiunea.

Comitetul macedonean declară, că numai realizându-se planul acesta se poate împedea izbucnirea revoluției în Macedonia. Acest plan nou nu e luat în serios nici de »Sviet«, pentru-că pe lângă starea culturală înapoiată a populațiunii macedonene nu se poate închipui o confederație de felul celei elvețiene.

Chestiunea cretană.

Guvernul rusesc a răspuns la recenta circulară a Porții în privința chestiunii cretane.

Prin această notă guvernul rusesc declară, că negocierile, ce se urmează între cele patru puteri protectoare ale Cretei, se fac în urma schimbului de vederi, care a avut loc între ambasadorii dela Constantinopol, ai celor patru puteri.

De altfel, aceste negocieri sunt relative la chestiuni de ordin administrativ, ear' nici decum la situația politică a Cretei.

Turburările din Atena.

În Atena s'a întâmplat săptămâna trecută mari turburări din cauza traducerii evangheliei. În învălmășala de pe stradă au fost omorâți 8 oameni și 20 au fost răniți.

Turburările aceste au avut un caracter politic, și anume *antislavic*. Traducerea evangheliei pusă la cale de regina Olga a fost destinată numai pentru uzul privat, unele foi au enunțat însă părerea, că în tot lucrul se urmărește un scop politic, și anume nimicirea autorității

tradiționale a bibliei scrise în limba elină veche, care a făcut, ca Grecii să se bucure totdeauna de oare-ce supremație asupra celorlalte popoare ortodoxe din Orient. Îndată-ce a început și ziarul »Acropolis« să publice o traducere, suspițiunea părea a fi îndreptățită și o deputațiune de studenți a cerut o audiență la regele. Neprimindu-'i, au cutreerat stradele între strigăte de »Jos ou Slavii! Jos ou rubla!«

Metropolitul Procopiu, care a demisionat, vrea să-și retragă demisiunea, care n'ar fi data de drept, nefiind făcută înaintea sfântului sinod. Guvernul e însă firm hotărât a nu mai permite reîntoarcerea metropolitului.

Mișcarea revoluționară în Rusia.

Ultimele știri anunță reînceperea mișcării revoluționare în Rusia. În frunte sunt studenții, cari au împărțit milioane de foi volante, cu conținut revoluționar, până-n cele mai îndepărtate unghiuri ale imperiului moscovit. O mulțime de jurnale tipărite în tipografiile secrete apar. Poporațiunea dela țeară e parte mare câștigată pentru revoluție. Manifestele răspândite cer depunerea șefului de poliție Zuhaloff. Centrul propagandei e Geneva.

Răsboiul din Africa-de-sud.

Ministrii englezi au început să pomenească în vorbirile lor de *pace*. Anglia, zic ei, ar încheia bucuros pace, numai neatîrnare completă nu pot să dea Burilor. Acestia continuă însă cu lupta.

Știri mărunte.

Ambasadorul rus din Belgrad a asigurat pe regele Sârbiei, că în curând se va statorî termenul pentru visita părechii regale sârbești la Petersburg.

În camera sârbească a căzut proiectul de lege de-a se da și femeilor drepturi politice numai cu 10 voturi.

Presidentul Krüger a fost înștiințat, că i-au murit 5 strănepoți în castelele de concentrare.

Armarea forturilor făcute pentru scutul Temsei și al litoralului sudic al Angliei e terminată.

Ioan: Țară-Lungă, pare-că tu ai fost la asaltul Griviței.

Țară-Lungă: Am fost.

Ioan: Să zice, că grozav să mai băteau Turcii.

Țară-Lungă: Turcii să băteau ca fiarele sălbatice.

Ioan: Dar' Rușii?

Țară-Lungă: Vitejește.

Ioan: Dar' ai noștri?

Țară-Lungă: Românește, ce să-ți mai spun, n'am luat noi Grivița?

Serban: Ce păcat, că nu s'au putut lua reduta din partea noastră.

Țară-Lungă: Bine Șerbane, cum Doamne iartă-mă, v'ați lăsat voi fără de a o lua?

Serban: Eram noi și un batalion de linie din regimentul al VIII., nu-i așa Stane? (Stan face din cap). Să fi văzut pe bietul maior Șonju în capul batalionului nostru, ce frumos era! **Ștriga:** »înainte băieți! Vrâncenii mei

după mine!« Și tot înainte călare pare-că era sfântul George. Deodată văzui că se pleacă la o parte, un obuz îi luase capul cel frumos.

Țară-Lungă: Dar voi?

Serban: Noi am mai înaintat până ne-am pomenit cu 2 redute în loc de una. Ne-a dat semn de retragere; ne-am întors jumătate din câți pornisem.

Neașcu. Batalionul nostru de linie o luase drept spre redută prin niște porumb, cât eram în porumb nu ne rău loveau gloanțele turcești. La marginea porumbului căpitanul Mărăcinean se întoarse spre companie și ne zise: »Unde voi merge eu să mă urmați, să nu dați înapoi, până nu voi da eu; dacă voi pica, locotenentul să ia comanda!« Să trăiți dle căpitan! răspundem noi. »La comanda: »Pas gimnastic!« »Marș!« Înaintarăm repede; de acolo nu știu bine ce a mai fost, știu numai că gloanțele picau ca grindina împregiurul meu. Înaintea mea picau ai noștri. Dintr'un pă-

SCRISORI.

Serbările din Șomcuta-mare.

— 1 Decembrie n. 1901.

Preot nou.

În ziua de 21 a. l. c. la orele 9 a. m. s'a început celebrarea solemnă a sf. liturgii prin O. D. Emiliu Butean și Rev. Dom. Ioan Șerb, protop., care tot odată a introdus pe O. D. susnumit. Sub decursul liturgiei cântările au fost cântate de corul bărbătesc al »Reuniunii de cântări« sub conducerea dlui inv. pens. Ilie Pop cu succes și precisiune nespusă.

Sfințirea școlii.

La finea sf. liturgii cu procesiunea în corpore am mers la noul edificiu școlar pentru actul sfințirii din sala pompoasă, spațioasă, care e făcută în scopul de a ține festivitățile și adunările senatelor bisericesti și școlare. Sala era plină de mulțime de popor, ear' inteligența din loc și jur lipsea de tot, neluând parte nici la sf. liturgie, nici la actul sfințirii afară de 2 respectivi — durere, unde e esemplul viu și premergător? Sub decurgerea acțiunii solemne a sfințirii școlii, cântările au fost tot de corul susnumit săvârșite, ear' la fine Rev. D. prot. I. Șerb a rostit o vorbire plină de vioiciune, arătând misiunea și necesitatea măreață și sublimă a școlii și a bisericii, vârsând în inimile ascultătorilor iubirea și nădejdea, ce trebuie să o aibă fiecare credincios și cetățean al patriei față de școală și biserică. La fine s'a făcut cunoscut ținerea adunării filiale învățat. care la orele 2 p. m. se va începe invitând pe interesați de a lua parte.

Adunarea învățătorească.

La orele 2 p. m. fu deschisă de către dl învățător local Blaga, care fu conștient de președintele care lipsea, adunarea filialelor reuniunii învăț. Șomcuta-mare și N-Fențiș. Fiind de față, am observat, că d-nii învățători din ținuturile aceste sunt foarte nebăgători de seamă față de adunările acestea. Din vre-o 30 de membri cea mai mare parte a lipsit, prezentându-se la număr numai 6.

Am fost foarte surprins cum d-nii învățători au absentat atâția la număr, —

duriș ne loveau în coaste; noi cu ochii la căpitan ne apropiam de șant; l redutei; el cu steagul în mână — strigă: »După mine băieți!« Deodată pică, să ridică, să asvêrle asupra parapetului; infige steagul în pământ și stă neolintit într'un genunche, răzîmându-se de el. Locotenentul îl urmează și pică! Un sublocotenent strigă: »Nu vă lăsați copii! (Tristu) Ce să nu ne lăsăm! Nu mai eram decât vre-o 40 teafêri în toată compania. Eu știu numai, că la întoarcere un obuz a căzut lângă mine și mi-a aruncat în piept un bulgêr de pământ, care m'a amețit. Seara m'am trezit și m'am tîrit până la companie.

Ioan: Nu vă mai slăbiți inima, mai bine cântăm una.

Toți: Bine zice Ioan să cântăm una.

Să cântăm: »Ostile stau față în față« (Trecerea Dunărei).

(Va urma).

scuze nimic — se vede că cu simțăminte răci sînt față de științele pedagogice-metodice nepunînd nici un pond pe o adunare atît de frumoasă în chemarea sa, care cere, că fiecare învățător să se ridice la nivelul culturii moderne. Cei-ce nu fac astfel, amorfesc, pentru-că eșind în viața practică, nu știu ce să facă.

Concertul — petrecerea

La orele 7^{1/2}, seara s'a deschis petrecerea cu »Marseliesa«, cor bărbătesc. Esec. de »Reuniunea română de cântări din Șomcuta-mare sub dirigența dlui inv. pens. Ilie Pop, conducătorul corului, care fî s'evirșită cu succes foarte bun și aplaudată de public. Dl Ilie Pop merită toată lauda, căci deși e înaintat în etate, totuși cu mare plăcere și jertfă se luptă pentru înaintarea națiunii române, pe unul ca acela să-l țină Dumnezeu »la mulți ani«. După terminare a urmat teatrul »Pentru ochii lumii«, cu succes destul de bun; rolul prim i-se cuvine d-ei Rafila Pavelea, care într'adevăr cu istețimea împreună o predare bună, laudabil succasă. În fine corul bărbătesc a încheiat cu »Bobocel și inele« și între aplause cortina cade.

A urmat dansul și în pauză »Călugerul«, jucat cu succes bun. Publicul present putea să fie în număr și mai mare.

Bihoreanul.

Chiosc românesc în Stuttgart.

În zilele de 15—18 Noemvrie st. n. a fost la Stuttgart o s'erbare de caritate, care de mai mult timp se ține în fiecare an în capitala Württembergului în folsul cantinelor școlare.

Comitetul însărcinat cu organizarea a căutat să aranjeze anul acesta pe lângă obicînitul bazar și ceva nou, și anume s'erbări costumate reprezentând portul diferitelor națiuni.

Asfel au fost aranjate pavilioane, unde s'au admirat costumele șvabești, rusești, elvețione, românești, suedeze, turcești, etc.

Dintre toate pavilioanele, acela care a avut un deosebit succes și care era centrul de atracțiune a tuturor vizitatorilor, a fost chioscul »Cateneaua Românească«, pus sub patronagiul distinsei d-ne G. Benger, soția consulului general al României.

Pe când celelalte națiuni aveau la dispoziția lor niște chioscuri mici, »Cafeneaua românească« era instalată în două saloane spațioase, decorate în mod admirabil cu diferite țesături, covoare, obiecte de industrie casnică, toate producție națională românească, comandate înadins pentru aceasta ocazie din țeară, precum și două frumoase tablouri reprezentând unul Bucureștii și altul Sinaia, executate pentru chioscul român.

Peste douăzeci de doamne și domnișoare din aristocrația württembergesă în costume țărănești din Rucăr, Golești, Câmpulung, Sinaia, Banat, etc, serveau vizitatorilor consumații veritabile românești, dulcetuuri, cafea, țigări, etc., pe când lăutarii îi delectau cu diferite arii naționale românești.

M. S. Regele Württembergului, protectorul acestor s'erbări, și M. S. Regina

visitând chioscurile s'au oprit mai mult în cafeneaua românească, unde au luat câte o cafea și au admirat mult costumele și decorurile, cari făceau podoaba celui chiosc.

Majestatea Sa a felicitat călduros pe d-na Benger pentru deplina reușită a chioscului românesc, pentru ornarea căruia soția consulului nostru general a făcut sacrificii însemnate de bani și de timp.

Tot timpul, chioscul românesc a fost apoi locul de întîlnire al aristocrației württembergese și aglomerația era atît de mare acolo, încât a trebuit să se pună o supra taxă pentru cafeneaua românească.

Țesăturile naționale, cărțile postale cu vederi din țeară, obiecte de industrie casnică și diferite alte lucruri espuse spre vînzare au fost luate cu asalt de către vizitatori.

Se poate dar' lesne înțelege de ce cafeneaua românească, pe lângă marele succes moral pe care l-a avut, a contribuit în bună parte și la succesul material al s'erbării. În adevăr, aproape un sfert din beneficiul net a fost produs numai de cafeneaua românească.

Puterea Jidovilor.

(Urmare și fine).

Se înțelege, că avuții așa de mari influențează și asupra politiceii. În Anglia a ajuns Jidanul (botezat) Disraeli, numit Lord Beaconsfield, ministru. El a fost unul dintre sprijinitorii cei mai mari ai Rusiei la congresul din Berlin (1878), când s'au răpit României Basarabia. El e, care în cărțile scrise de el spune, că cel mai ales popor de pe fața pămîntului, la care trebuie să se închine creștinii, e cel jidovesc. Pe regale de acum al Angliei, jidovit. Eduard, îl purta de nas cum voia, așa că s'a întrepus la Țarul pentru Jidovii din Rusia.

Marii bogățani evrei sînt internaționali. Lor puțin le pasă, unde trăiesc, vorba e să grămădească lângă milioanele strînse altele. Bleischröder a zis în anul 1884: »Dacă se vor întări antisemiții (dușmanii Jidovilor-Semiților), mă duc în altă țeară, căci cu milioanele mele mă primește ori-oine.« Răsboiul de acum al Burilor încă e pus la cale de societatea pentru exploatarea minelor de diamant și aur din Africa-de-sud. Acționarii acestei societăți sînt Hirschhorn, Hirschl, Ioel, Abraham, Iosef, Mendelsohn, Englisch, Mosenthal, Dreyfuss, Peiser, Aronsohn, Dunkeles, Herz, Porges etc., — toți Jidovi. Și din cauza acestei societăți s'au prăpădit atâtea vieți de oameni!

Nu e mirare, că ajungînd la o astfel de putere mare se amestecă, și în trebile justiției. Când a fost vestitul proces dela Tisa-Eslar, ministrul Andrassy a mijlocit ca ucigașii evrei să fie declarați nevinovați, după-cum a spus principele Lichtenstein în Reichsrathul din Viena. Andrassy a făcut-o aceasta de teama, că se va răscula poporul creștin, dacă se va dovedi vinovăția ucigașilor. »Și de unde să căpătăm atunci bani?« zise el către prin-

cipele mirat de atîta dragoste către Evrei.

Că și domnitorii trebuie să implinească dorințele lor cele bune, se vede și din împrejurarea, că o mulțime de Jidovi sînt făcuți nemeși, baroni, conți. Un anumit Ben Mosche răspunde la întrebarea: »Pentru ce trebuie să se numească Jidovii baroni, conți, marchizi? Pentru-că noi Jidanii sîntem pe baza Tulmudului *principi*! Unul din rabinii nostri zice: Israelii sînt toți fii de ai regelui. Cătră poporul lui Israel a zis Domnul: Voi veți fi mie o împărăție de archierei!«

Fudulia Evreilor e fără margini. Un învățat al lor, Geiger, zice: »Puterea jidovească trebuie recunoscută ca una superioară«. Auerbach: »Noi Jidovii sîntem rassa cea mai inteligentă«. Duschak: »D-zeu n'a risipit pe Jidovi peste tot pămîntul, ca să-i pedepsească, ci ca să învețe lumea dela ei! Ritter: »Noi Jidovii sîntem destinați pentru luminarea națiunilor. Noi avem să scoatem lumea din întunec«. Dr. Rulf: »Poporul jidovesc e o binecuvîntare pentru toate popoarele«. — Ferește-ne, Doamne, de-o astfel de binecuvîntare!

Fudulia asta a lor se preface mai totdeauna în obrăznicie. Gazeta »Frankfurter Zeitung« soria într'un rînd: »Voi (creștinii) ziceți, că Jidovii vă înșeală. Se poate, dar' pentru-ce sînteți așa de proști, ca să vă lăsați să vă înșele? Ziceți, că jidovimea e stăpână pe întregă presa (gazete). Așa e, dar' pentru-ce ați fost așa de proști, de ați lăsat-o să pună mîna pe ea? Ziceți, că Jidovii se îmbogățesc. De bună seamă, pentru-că ei nu sînt bețivi ca voi, nu cheltuesc peste măsură, cruță, iubesc viața familiară, muncesc (!!)«. Tot o dovadă a obrăzniciei lor e și împrejurarea, că ei strigă mereu după libertatea cuvîntului, în schimb însă declară de criminali pe toți cei-ce cutează să fie în contra lor. Ba unii merg și mai departe, ca d. e. Lombroso, Dr. Lippe etc. și zic, că toți cari sînt contra Jidovilor (antisemiți), sînt bolnavi la creeri, mai cu seamă din cauza boalelor rușinoase.

Dacă e ceva de admirat la ei, e solidaritatea lor, adică ținerea la olaltă. Îndată-ce e un Jidov în primejdie, sar toți să-l ajute prin scierii și prin bani. Asta s'a văzut indeosebi în procesul vînzătorului de țeară Dreyfuss, în procesul lui Ritter, care omorise o fată, în procesul ucigașului Hulsner ș. a.

Centrul Jidovismului de pe pămînt e »Alianța israelită«, cu reședința în Paris. Aceasta are o putere așa de mare, încât de multe-ori a învins cu călcarea dreptului și a moralității. Mult a resimțit și resimte și România loviturile ei, și asta numai din cauza, că nu voește să declare de cetățeni Români pe toți Jidadii străcurați acolo din Rusia și Galiția.

Oum lucră Jidovii în mare, așa lucră și în mic. Despre asta ne poate povesti poporațiunea din comunele Țării-Oltului, Maramurșului, Zarandului etc.

Învățătura și-o poate scoate ori și-care om neorbit încă.

PARTEA ECONOMICĂ.

Iernatul vitelor.

Nu e tocmai de mult, de când »Erdélyi Gazda« din Cluj a combătut acea ordinațiune a ministrului de comerț, prin care s'a dat îngăduință economilor și comercianților, de a putea exporta paie și în Germania. Urmarea acestei ordinațiuni se simte deja acum pe cele mai multe locuri, de oare-ce paiele s'au scumpit într'un mod deosebit și se va simți și mai târziu, când economii înșiși vor fi siliți să cumpere paiele vândute.

În legătură cu paiele stă fânul, care anul acesta e cu mult mai puțin și mai rău, pe cele mai multe locuri, ca într'alți ani; e mai puțin, pentru-că pe unele locuri, ce a fost mai bun 'l-a înecat apele, și e mai rău, pentru-că mulți economi au cosit și făcut și astfel de fân înoroit și rău, cu care, dacă vor nutri vitele necurmat, are să aibă urmări rele pentru acelea. De aceea credem a nu fi de prisos, dacă atragem de cu vreme luarea aminte a economilor noștri asupra unor recerințe mai însemnate cu privire la iernatul vitelor.

Iernatul vitelor în grajd dă mai tot atâta de lucru economului, ca și lucrurile câmpului. De aceea încă cei vechi ziceau, că »ochii stăpânului îngrășă vitele«.

Pe baza acestui proverb, apoi pe baza esperințelor, ce se fac zilnic cu iernatul vitelor în grajd, când acelea se concred fără nici o controlă servitorilor fără grije sau unor copii nevrșnici este foarte natural, ca economul de timpuriu să îngrijească și cruțe cât se poate mai bine nutrețul adunat.

Când zic, că nutrețul să fie bine îngrijit și cruțat, nu voesc a înțelege aceea, că acela să se țină în șopru sau claie, ear vitele să rabde legate de esle în grajd. Nu. Prin cruțat voesc a înțelege aici acea recerință, ca nutrețul să se dea vitelor în porțiuni amăsurate vârstei lor și anume: celor mari mai mult, ear' celor mici mai puțin. Pentru-că

dacă nu se va ține cont de aceasta și se va prăda fără măsură nutrețul, deoparte are economul pagubă prin aceea, că se trece prea curând, de altă parte nici vitele nu-l mănâncă cum se cade.

Despre aceasta cred, că s'a putut convinge fiecare econom, care a dat cândva vitelor de mâncare mai mult ca de obicei, că acelea adevărat îl trag pe jos, pe sub ele, îl calcă în picioare, suflă în el, îl umplu de bale și apoi nu-l mai mănâncă cum se cade, încât trebuie așternut, sau dat la alte animale mai puțin alegătoare în privința nutrețului.

O altă recerință pentru iernatul vitelor este alegerea sau sortarea nutrețului după anotimpuri. În privința aceasta mai fiecare econom știe, că nutrețul mai mare, mai rău și mai puțin nutritor trebuie dat la început și în lunile de iarnă, când vitele nu prea născocesc, fie din cauza gerului, fie din cauză, că fiind mai odihnite se dedau și cu un astfel de nutreț, ear' cel mai bun trebuie dat în lunile de primăvară, când se începe lucrul câmpului și vitele încep a »mirosi iarba«, cum se zice și nu mai prea mănâncă nutrețul rău.

La iernatul vitelor economul trebuie să fie cu băgare de seamă și la așezarea acelor în grajd, astfel ca cele mari să fie deoparte, ear' cele mai mici de altă parte. Aceasta trebuie să se facă deoparte, pentru-că vitele la mâncare sunt lacome și invidioase, așa că cele mai mari împung pe cele mai mici și mai tinere, de altă parte, pentru că cele mai mici trebuie nutrite cu un nutreț mai bun și mai ales, ca cele mai bătrâne.

Dacă se nutresc și vitele mai tinere cu un nutreț rău, atunci capătă așa numitul »foale de paie«, care le trage la pământ și în cele mai multe cazuri se cocosează de spinare. Foalele de paie îl capătă și vitele cele mari, dacă acelea se nutresc mai mult cu paie și coceni. Aceasta trebuie să se înțeleagă astfel, că fiind nutrețul numit foarte voluminos și puțin nutritor, vitele trebuie să consume foarte mult din acela, ca să-și poată stămpăra foamea, ca și omul când se nutrește cu bucate de post.

Dar' prin o îndopare prea peste măsură cu astfel de nutreț se lărgesc

și lungesc din seamă afară organele mistuitoare, cari prin aceea ocupă un loc (volum) tot mai mare în foalele animalelor. De aceea apoi și vedem, că vitele nutrite numai cu paie și coceni sunt de regulă foarte folticoase. A nutri deci vitele numai cu paie și coceni, nu este cu scop, precum nu este cu scop nici aceea, ca acelea să se nutrească numai cu grăunțe sau urluială. Ca în toate, așa și în privința aceasta trebuie ținută calea de mijloc, adevărat o mâncare de fân, ear' după adăpat o mâncare de napi cu pleavă, ovės sau urluială.

(Va urma).

Grădinile școlare.

(Urmare și fine).

Și cu toate aceste locuitorii acestor țări trăesc mulțumiți, nu s'au plâns nici odată de miserie; ei s'au plâns și se plâng de pământ și de elementele naturii protivnice muncii lor, pe când în țeara noastră, unde toate ne sunt prietene, unde pământul, apele și soarele ne stau în ajutor, unde avem câmpii imbelșugate, văi mănoase, țeranii noștri s'au plâns și se plâng de miserie, ear' muncitorii de nedreptate. În alte țări mult mai rău înzestrate dela natură atât plugarul dela țeară, cât și muncitorul dela oraș, stau mult mai bine ca la noi și nu se plâng nici odată de miserie, pentru-că se folosesc de toate mijloacele și produsele țării lor.

Nu-și poate cineva închipui ca un locuitor dela țeară să-și vândă grâul și porumbul pentru a cumpăra ceapă, usturoiu, cartofi, morecovi etc. produse tot ale meseriei sale și cari sunt neapărat de lipsă pentru casa sa, în loc ca acești bani să-i întrebuințeze pentru cumpărarea altor lucruri trebuincioase, fie pentru îmbrăcăminte, fie pentru casă lucruri pe cari nu le poate avea din meseria sa de plugar.

Țeranii noștri, după-cum știți, din cauză că le lipsesc din casă legumele, sunt siliți a mânca de multe ori mămăligă goală, cu terciu, ori cu ceva pește sărat și stricat, sau o altă fiertură fără nici un gust și fără putere de hrană, sau în cazul cel mai bun sunt nevoiți

Rescoala petrilor scumpe.

De

Camile Mauclair.

Amina, fata împăratului pădurilor era de șeptesprezece ani.

Un păr abundent, care părea umed de sânge și greu de aurul roșu aprins al frunzelor de toamnă, îi impresura figura-i ovală și-i îngreuna umerii.

Coloarea feței sale era palidă, ochii verzi cu luminile pline de pulbere de aur aruncau priviri crunte și înghețate ca petricelele rare ce se găvesc sub pământ.

Buzele îi erau violene și violente, ear' în incolăcirile corpului ei mlădios s'ar fi temut cineva a recunoaște plasticitatea șerpilor orientali, imitați și de vestmintele ei dragi, verzi sau albastre vârgate în spirale și cu cutele ca solzii.

Amina părea a fi creatura unei lumi supranaturale formate din ceafe, ce se ridică deasupra lacurilor, pe însărate răspândită de aleele întunecoase de fagi, misterioasă ca umbrele văilor, parfumată de tot parfumul fermecător și omoritor răspândit de fânul cosit.

De când murise bătrâna împărăteasă, Amina trăia singură în castelu-i sălbatic, ce se înălța pe o stâncă în fundul pădurilor, ce-i acoperiau domeniile.

Ziua deschizăturile înalte ale zidurilor rămăneau închise, dar' noaptea erau aprinse, și geamurile lor roșii-verzi străluceau ca perul și ochii Aminei, și s'ar fi crezut că sufletu-i demonic se descopere astfel furtunii și vijeliei lungilor ierni ale ținutului ei melancolic.

Un prinț se îndrăgostii de fata de împărat în așa grad, că ea observă

Dinsa nu-l respinse, ci-i permise a o iubi.

El o însoțea la preumblările călare, la vânătorile îndrăznețe, pe cari le adora și la cari maregravii, unchii ei, o obișnuiseră de mică copilă cu omorul.

Se reîntorcea seara cu un cerb atirnat de șea, ear' përu-i despletit se revârsa ca sângele animalelor ucise amestecat cu pulbere și frunze.

Sunetul răgușit al goarnelor de vânătoare răspundea gemetelor aerului, și în impetuozitatea galopului Amina striga și ea sălbatic, ținând în sus sulita și rîzând cu sarcasm cătră noul ei tovarăș.

Se depărtau de suită, și într'o zi aplecându-se spre șea, pe când călăria lângă el, apucă pe prinț de gât și-i dădu o sărutare cu mușcătură. Dinsul nu se temu, fiind și el aspru și mândru, și fu incredințat că Amina va fi a sa.

Dar' din acea zi, plăcându-i să-l vadă smorezat, se distra cu pasiunea

a cumpăra cu bani scumpi legumele, cari le-ar pute avea cu multă ușurință în grădinile lor, după-cum fac și țeranii altor neamuri vecine cu noi.

Este îndeobște cunoscut, că pe cât omul întrebuintează ca hrană mai multe soiuri de plante, cu atât câștigă mai multă putere și sănătate, căci din fiecare plantă corpul trage fel de fel de sucuri hrănitore și întăritore. Cine, afară de țeranul nostru în mare parte, nu știe cât de gustoasă e o zamă, în care s'au fiert morcovi? Morcovul ține zahăr și alte materii, cari nu numai că dau gust mâncării, dar' priesc mult și corpului și sănătății; asemenea cartoful, mazerea, guliile, sfecla și în sfârșit toate legumele.

Câtă sumedenie de bani nu es din țeara noastră numai pentru legumele ce le cumpărăm dela grădinarii sârbi și bulgari, ca : ceapă, varză, cartofi, morcovi, usturoiu etc. și cari întrece peste mai multe milioane pe fiecare an! Pentru Sârbi și Bulgari, cultura legumelor la noi în țeară a devenit o îndeletnicire specială, prin care pot a-și înlesni traiul la dinșii acasă și s'a înrădăcinat credința chiar, că numai ei trebuie să fie producătorii noștri de zarzavat. Acești grădinari sârbi și bulgari vin primăvara la noi în țeară, iau în arândă dela proprietari sau săteni câte o bucată de pământ în apropierea unui riu sau heleșteu, de care această țeară este brădată în lung și în curmeziș, se adăpostesc în niște coșare netrebnice și murdare, nu consumă nici un ban în țeara noastră, pentru-că dinșii trăesc mai mult decât modest și se mulțimesc cu legumele ce le produc, ear' toamna pleacă în țeara lor cu milioane adunate la noi și în bună parte dela țeranii noștri.

În loc ca țeranul dela noi să-și cumpere legumele trebuincioase dela străini, cu bani scumpi și de multe-ori veștede și de calitate rea, ar pute avea tot zarzavatul proaspăt, fără nici o cheltuială simțită, pentru-că toată munca ce se cere la o asemenea grădină se poate face de femeile și copiii lor, căci după-cum vedem pământul nu le lipsește. În zilele când la câmp nu este de lucru, sau în cele ploioase de primăvară, vară și toamnă, femeile pot îngriji grădina

de legume, fără a păgubi alte interese. Aproape de casă femeia harnică se poate repezi și în celelalte zile, când are alte lucrări în ciaturile libere, pentru a plivi sau săpa în grădină; chiar bărbatul are atâtea zile, când nu face nimic, și ar pute prea bine să dea puțină grije și muncă pentru această a doua vacă cu lapte, la casa fiecărui țeran.

În dorința ce am de a vedea aplicată și această îmbunătățire printre locuitorii de pe domeniile coroanei și în convingerea că vom fi urmași și de alți, am întocmit un regulament pentru grădinile școlare, prin care se prevede premiarea celor mai merițoși învățători, cari vor obține rezultate mai frumoase. Vă trimit aci alăturat un exemplar din acest regulament și vă invit a-l aduce la îndeplinire în toate amănuntele, ținându-mă în curent despre tot ce veți face în așteastă privință.

Am credința, că prin stăruință, muncă și răbdare vom isbuti a introduce și printre țeranii noștri și cultura legumelor, alături cu aceea a pomilor roditori, ceea-ce în mare parte va contribui la îmbunătățirea lor materială, pentru a cărei îndeplinire atât de mult dorită de suveranii noștri, trebuie să depunem toată rîvna și dragostea noastră.

Aceste idei, espuse în circulara de față, să căutați a le propaga prin toate mijloacele, în toate întreținerile ce aveți cu locuitorii atât d-voastră, cât și preoții și învățătorii. D-voastră, eștiți toți din școlale speciale de agricultură, vă este ușor a le espune. Mai mult: pe toate domeniile coroanei există câte una sau două societăți culturale, unde se fac conferențe, mai cu seamă în timpul iernii. Vă este dar' lesne ca conținutul circularilor cari vă trimet să fie mai dezvoltate și espuse în conferențele cari se țin acolo. Revin în această privință și usupra celor cuprinse în circulara trecută față de locuitorii, cari trăesc cu soțiile necununați la biserică și la primărie, să nu adăstați timpul, până să se facă contractele de învoeli agricole, ci de acum să răspândiți acele idei printre locuitorii.

Administrator Ioan Kalinderu.

lui, fără a-i permite nimic și-i făcea să sufere de neliniște și gelosie.

Îl ținea lângă ea seara timp îndelungat.

Îi plăcea să-și privească tesaurile și deschidea cutii și lăzi, făcând să lucească giuvaerurile ce avea.

Erau acolo petricele minunate, îngrămădite de strămoșii ei, coliere, lanțuri, giuvaeruri de o artă mare și ciudată.

Amina le dădea nume și domnia cu gelosie peste acest mic popor de giuvaeruri, ca peste un regat secundar, ea însăși fiind ca o statuă de petri prețioase, de fildeș și de aur.

Credea că adevărata ei rassă era dedesubtul pământului, unde ajung la maturitate, în întunec, minunile răci, cari ziua par moarte pe piept, pe mâni și pe gât. Și avea și ea sufletul lor inexplorabil, strălucitor și sinistru.

Petrecu atâtea cu tinărul, încât prințul se irită și concepă în sine intenția de a silii pe Amina, printr'o temeritate fără veste, să-l facă împărat și stăpân, împreună cu ea, peste toată acea bogăție, ce era închisă în castelul negru.

Amina îl atrase deoparte de călăreții din suita ei, la marginea unei mlaștini cu apele verzi, dincolo în pădure.

Și acolo, cum ea-l provoacă cu ironie, dinsul hotărî s'o prinză.

Ea se prefăcea că primește, și pe când o îmbrățișa, ea-l săruta în gură și trăgând în chip trădător cuțitul de vânătoare i-l infipse între umeri până la mâner. Apoi ridicându-se împinse cadavrul în apă și zise rizând:

— Stai acolo frumosul meu logodnic, nu vreau alt nimic decât să te fac să aștepți puțin, și am să viu să te văz în fiecare lună, împodobită cu toate giuvaerurile mele, ca să nu-ți fie urt. Ear

Grădina de hemeiu.

Locul menit pentru cultura hemeiului se închide și rigolează de cu toamnă la adâncime de un metru. Cu prilejul săpatului e bine să se și gu noască.

Alte lucrări nu mai sînt de trebuință în decursul toamnei, nici peste iarnă. Cel puțin dacă ne vom îngriji de hemeiul, ce trebuie sădit la primăvară; căci, bine să ne însemnăm, hemeiul nu se prășește din sēmēnță, ci din vițele sau vrejii lui.

Vrejii aceștia se taie în lungime de 10—15 centimetri și trebuie să aibă fiecare 2—3 ochi. Ei să fie de grosimea unei ceruse și hemeiul, de pe care se taie, să nu fie tînăr, ci de 7—8 ani.

Încât pentru agonisirea hemeiului de sădit, cei interesați ar trebui, credem să se pună în înțelegere cu reuniunile noastre economice, cari de sigur le-ar face toate înlesnirile cu putință.

Sădirea hemeiului se face pe la sfîrșitul lui Martie ori prin Aprilie. Înainte de sădire pământul se geapă pe dată ce s'a svîntat, apoi se tăvăluște.

Hemeiul se pune în rinduri drepte încât se poate dela miază-zi spre miază-noapte, și în depărtare de 1 m. 50 cm. până la 1 m. 72 cm.

Cu privilegiul formării rindurilor se înseamnă cu câte un părușteț locurile pe seama cuiburilor.

Cuiburile se fac cu arșul și sapa la 25—30 cm. adâncime. În aceste cuiburi se sădește hemeiul, de obicei câte 2 vrejii în fiecare cuib.

Sădirea se potrivește astfel, încât capetele din pământ ale vrejilor să fie depărtate de 13—15 cm. unele de altele, ear' cele deasupra să se întâlnească.

Deodată cu sădirea se pune la fiecare cuib și câte un părușteț, de care să se acațe tinerele vițe crescute în anul ăntăiu.

Lucrările cele mai însemnate la cultura hemeiului sînt: săpatul, plivitul și pēruitul sau arăcitul.

Îndată-ce hemeiul sădit a răsărit, se plivește de buruieni și se sapă — cerënd trekuința — de mai multe-ori, pe urmă se trage țărîna în jurul cuiburilor, bună-oară, ca la cucuruz și cartofi-

la șapte luni, după-cum se obișnuște între logodnici, am să viu să te iau, dacă vei rămân credincios amorului tēu.

De atunci Amina era mulțumită și îi plăcea mai mult vânătoarea și diamantele sale. Își alcătui o curte fantastică din giuvaerurile-i cele mai frumoase.

Șese smaragde de o limpezime neimitabilă erau pagii ei, douăsprezece opaluri erau astrologii, patru rubinuri blonde erau herolzi, șapte turcoaze domnișoarele de onoare și șapte zafiruri pāharnicii ei. Și toate celelalte petricele își primiră titlurile, după capriciul ei. Și le vorbea și le săruta cu pasiune.

Când veni a treizecia zi după omor, Amina se împodobî cu toate giuvaerurile ei și merse pe malul mlaștinei tăcute și rise foarte tare timp îndelungat zicēnd: »Fii cuminte, că am să viu ear' să te văz».

Același lucru îl mai făcū încă de 5 ori.

Prin Iulie vrejii mai mari se leagă de parii lor; ear' florile ce din întâmplare, s'ar fi făcut, se culeg și întrebuințează.

Toamna hemeiul se taie dela pământ; apoi se pune peste cuib țerînă și în ajunul iernii gunoiu bine dospit.

Pentru anul al doilea și cei următori nu mai sînt de ajuns părușteții, de care am făcut pomenire, ci fiecare cuib trebuie să se înzestreze cu pari lungi de câte 6-7 metri, sau apoi cu prăjini groase, pe cari se trage sîrmă (drot), ca pe ea să se întindă hemeiul.

Parii sau aracii au să fie obli, despoiați de coajă și fără noduri. Pentru ea să nu putrezească prea în grabă, partea ce are să între în pământ a parilor trebuie bine pirlită sau unsă cu cătran. Parii cei mai buni pentru hemeiu sînt din lemn de brad ori de molid. Pe araci hemeiul trebuie legat.

Mult mai potrivită și mai trainică este întocmirea făcută din prăjini groase și drot. Și aceste prăjini se pirlesc cât de bine sau se ung cu cătran atîta cât vin în pământ; deasemenea și drotul unde vine în atingere cu pământul se unge cu cătran. Întocmirea făcută cu drot este mai costisitoare, dar' mai trainică; ea se recomandă și din punctul de vedere, că hemeiul nu mai are trebuință a fi legat, lucrare, ce pricinuește cheltuieli și multă pierdere de timp, care s'ar pute întrebuința la alte lucrări. Dar' în legătură cu întocmirea de drot mai sînt o mulțime de alte împrejurări priincioase: nu-i poate strica vîntul, se poate oulege mai cu înlesnire ș. a.

(Va urma).

Raportul general

al

Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiului
pe
— anul 1901. —

Onorată adunare generală!

Comitetul D-Voastră, reales pe un nou period statutar de 6 ani în adunarea generală, ținută la 30 Decembrie n. a. tr. în comuna Sadu, își ține de plăcută datorință a Vă raporta despre activitatea Reuniunii noastre din anul 1900, care este al 13-lea an de existență, următoarele:

La a șaptea-oră, ca să batjocorească pentru ultima-oră și mai mult pe acela ce o iubise, își puse toate giuvaerurile, alese haina cea mai bogată și calul cel mai frumos de ceremonie și merse singură la locul de întîlnire.

Acolo începî a rîde foarte tare, strigînd pe mort.

În picioare între stufării și mărăcini, înfășurată în haina-i verde, părea un șerpe gigantic, ear' risul ei șuera.

Nimic nu tresări de veselia-i sa-orilege, și ea se pregătea a se reîntoarce, când simți o atingere pe brat.

Privi și văzu oă o brățară se desfăcea: Era o viperă de aur, cu ochii de rubin, incolăcită de șapte ori pe mîna ei. Dar' aceste incolăcitură începî a mișca și vipera de aur se descolăci alunecă și se îndreptă spre apă.

În același timp Amina simți ceva mișcîndu-i pe frunte. Puse mîna și simți o frecătură de pietricele. Era un fluture de mărgăritare cu aripi de dia-

Prelegeri economice populare și întruniri agricole.

Viul interes, ce-l arată populațiunea noastră din comitat față de Reuniunea noastră și prin aceasta față de lucrările folositoare, ce ea le pune în favorul bine priceput al înșiși agricultorilor la cale — s'a manifestat cu deosebire la cele 8 prelegeri populare economice, ținute de noi în comuna Seliște, cum și la întrunirea agricolă din comuna Ilimbav și Deal, cele dintău subvenționate de stat.

Mai înainte de-a intra în amănuntele acestor întruniri, ținem să amintim, că Înaltul minister r. u. de agricultură, mîncînd dela adevărul constatat pe baza experiențelor, că prelegerile economice numai acolo au avut rezultate bune și durabile, unde prelegerile s'au ținut în mod sistematic în tot cursul, sau în 1—2 luni de iarnă, și unde anumiți rami de economie au fost tractați în 5—10 prelegeri — a pus la cale ținerea în lungul și latul țerii a câte unui curs de prelegeri populare economice mai lung și sistematic. Organizarea prelegerilor populare economice din cercul de activitate al Reuniunii noastre pentru a. tr. a concretizat-o Reuniunii noastre.

În acest respect, subsemnatul comitet central, în conțelegere cu onorabila comisiune economică comitatensă, stabilind programul (planul) detaliat al prelegerilor, — a ales pentru ținerea prelegerilor comuna Seliște și a desemnat ca prelegători pe subscrisul president, pe membrul comitetului, dl Romul Simu și pe membrul comisiunii economice comitatense, totodată membru pe viață al Reuniunii noastre, dl Ioan de Preda, avocat.

Vrednicii fruntași din Seliște, cari nici-cînd nu ne-au lipsit de valorosul lor sprigin, cînd vorba a fost de afacerile Reuniunii noastre, acceptînd și ei programul nostru, au pus cu multă prevenire la dispoziția prelegătorilor sala festivă a școlii capitale de acolo și în același timp au îndemnat populațiunea din localitate și din comunele învecinate la participare.

Presidentul nostru a ținut în total 4 prelegeri și anume la 28 Ianuarie, la 4, 14 și 25 Februarie n. a. tr. Seria

mante, care șbură până în mijlocul apei.

De pe pieptul ei o lighioană de poveste, făcută din argint și fildeș și smaragde, se mișcă, sfărîmă micul lăntșor și scapă din degetele, înch se ce voiau să o reție.

Amina văzu pe mînile ei niște pete mari de sînge și scoase un țipet de groază și mînie vîzînd că pîrul greu i-se topea încet, încet într'un lac de sînge, care curgea jos pe iarbă.

Marile flori brodate în ametiște, ce-i împodobeau haina, se desprinseseră și pîrură deodată că ar fi răsărit din pământ în dreapta și în stînga.

Unul câte unul, toate giuvaerile și petricelele dispărură.

Amina fu cuprinsă de un ris nervos, care se sfîrși în suspine de groază. Se întoarse ca să plece, dar' calu-i dispăruse în întunerec.

prelegerilor începute prin dl president cu tractarea temei »Despre prăsirea pomilor«, a complectat-o cu prelegeri despre »Cultura pomilor«, despre »Culesul și păstratul poamelor«, și-a încheiat-o cu tractarea obiectului despre »Întrebuințarea poamelor«.

Colegul nostru, dl Romul Simu, a întreținut numerosul auditor în două prelegeri populare cu subiecte din stupărit. Prelegerile sale dl Simu le-a ținut la 4 și 11 Martie n. În prima a vorbit despre »Rentabilitatea stupăritului. Regina. Albinele lucrătoare și trantorii. Nutrirea și activitatea albinelor (faguri — miere). Coșnițele obicinuite (imobile). Stupina«. În a 2-a despre »Coșnițele mobile. Coșnițele mixte. Morburile și inimiții albinelor. Recusite de stupărit. Lucrări de primăvară în stupină. Din acest privilegiu, dl Simu a prezentat și în practică pe lîngă alte recusite mașina de stors miere.

Membrul pe viață al Reuniunii noastre, dl I. de Preda a ținut din cele 3 prelegeri cuprinse în program numai 2, împedat prin morb dela ținerea prelegerii a 3-a. D-sa a ținut prelegerile la 1 și 7 Aprilie n. În prima a tractat despre »Cultura sparangelului și a ciupercilor«, ear' în a 2-a, referindu-se la afaceri juridice, a tractat despre »Testamente și donațiuni în cas de moarte«.

Este de prisos a aminti, că toate prelegerile au fost urmărite cu încordat interes și că ele își vor arăta mai curînd sau mai tîrziu efectul lor asupra populațiunii din partea locului. La prelegerile acestea au asistat în total cam 1669 persoane de ambele sexe.

Diurnele și spesele de călătorie ale d-lor prelegători, cu 112 cor., s'au solvit din suma de 126 cor., ce ni-s'au pus din partea Înaltului minister prin comisiunea economică comitatensă la dispoziție, căruia i-am remis 14 cor., menite pentru prelegerea a 9-a, ce nu s'a ținut.

Obicinuitele noastre întruniri agricole, precum am amintit mai sus, le-am ținut în comuna Ilimbav și Deal. Întrunirea din Ilimbav, ținută la 24 Aprilie n. (a 3-a zi de Sfintele Paști), sub

Simți atunci frigul furișîndu-i-se pe carne, căci și hainele o părăsiau, stăindu-se în fășii, ca niște șerpi lungi căzînd solz cu solz. Și Amina rămase goală.

Pe apă, toate giuvaerurile ei adunate se rîsbunau.

Atunci Amina scoase un ultim țipet și se repezi în mlaștină, ca să-și reie curtea-i rîsculată.

Astfel sufletu-i sîlbatic se reîntoarce în ceața pădurilor, ce o născuse în vinele patriei ei suterane.

Și mlaștina a rămas blăstîmată și cînd azi după veacuri, vre-un călător dus pe gînduri în fața frumuseții sale se oprește, vede lucind în culele apei și pe marginile foilor lungurețe zimbetul ironic al giuvaerilor rîsculate.

conducerea secretarului Reuniunii noastre, — privilegiu a dat populației din comună și din jur, de-a se întreține cu anumite întrebări economice de actualitate. Aici s'a vorbit despre nutrețurile măestrite, despre cultura vitelor și s'a insistat cu deosebire asupra înființării unei însoțiri de credit sătești, sistem Raiffeisen, a cărei necesitate e adânc simțită. Drept rezultat practic al întrunirii noastre semnalăm, că mulțumită zelului desvoltat de parochul *Ioan Alexandru* de acolo, însoțirea s'a înființat și în a. c. ea și-a început activitatea, rodnică și binefăcătoare.

La a 2-a întrunire, ținută în comuna Deal, la 3 Iunie n., sub conducerea presidentului nostru, au participat pe lângă totalitatea locuitorilor de acolo, un număr însemnat de fruntași din comunele Răhău, Reciu, Călnic, Săsciori, Cut etc. Instructiva prelegere a presidentului nostru despre cultura fânațelor de munte a fost urmărită de asistenți cu mult și viu interes. S'a mai vorbit despre foloasele și însemnătatea tovarășilor în genere și a tovarășilor agricole în deosebi. Fruntașii comunei sub conducerea harnicului paroch *Nicolae Dura* de acolo, hotărâre au luat de a pune teamei unei tovarășii agricole în comuna Deal.

Cultura vitelor.

Cum populațiunea noastră, emnamente agricolă, se îndeletnicește cu cultura în mare a vitelor, întrunirile noastre agricole n'au fost nici-când lipsite de prelegeri cu subiecte din acest ram de economie.

Instrucțiunile și învățăturile noastre teoretice dela diferitele întruniri economice își câștigă consistență la esposițiile noastre de vite de prăsilă, împreunate cu distribuire de premii în bani. Esposiția de vite din a. tr., care este a 11-a, am ținut-o la 4 Noemvrie n. în opidul *Mercurea*. Superioritatea rassei vitelor espuse, apoi frumseța acestora, au dovedit și ele, că stăruințele noastre în această direcțiune nu au rămas fără rezultat. Alegerea cu înțelepciune a vitelor de soi, apoi îngrijirea și buna nutriție, de care proprietarii împărtășesc vitele lor, — arată cum cultura rațională a vitelor a prins și continuă a prinde rădăcini la economul nostru. Raportul juriului, datorit secretarului acestuia, dlui *Ioan Moța*, totodată secretar al »Reuniunii economice din Orăștie«, care a ținut să-și trimită reprezentanți la esposiția noastră, — cuprinzând date de interes general, îl accludem sub I.

Aci mai amintim, că premiile împărțite în sumă de 200 cor., s'au acoperit de cătră Onorabila comisiune economică a comitatului nostru.

În privirea răspândirii rassei de vite soiul »Pinzgau« curat, comitetul a cumpărat dela doamna *Friderica Nussbächer*, cunoscuta bună econoamă de vite de aici, o vițea de acest soi cu suma de 100 cor., pe care o a dăruit, în urma sortirii făcute între membrii noștri cu locuința în *Fofeldea*, economului *Petru Sopa* (nr. casei 36). Dăruitul s'a legătu prin act în regulă, a ținut vițeaua pentru prăsilă, a-i da în-

grijirea trebuincioasă și a ne pune la dispoziție la timpul seu primul vițelsănătos din prăsilă ei.

În legătură constatăm cu plăcere, că primul dăruit de noi cu vițea rassa »Pinzgau« curată, membrul Reuniunii noastre dl *George Bratu*, econom (nr. casei 508) în Tilișca, s'a achitat în mod vrednic de angajamentul primit asupra-și prin actul de învoire subscris la primirea vițelei. Dinsul adică ne-a predat din prăsilă vițelei un tăurenciu, pe care l'am vândut cu prețul redus de 65 cor. membrului Reuniunii noastre, d-nei veduve *Maria Beu*, născ. *Nicoară* din Apoldul-român. (Va urma).

Semnele morței.

Direcțiunea generală a serviciului sanitar din România va afișa următoarele instrucțiuni pentru a constata semnele morței și de a împedeca îngroparea de viu.

Tabloul a fost elaborat de d. prof. dr. M. Minovici.

1. Lumina ochilor se sbircește, se turbură, ear' ochii încep a se scufunda în cap.

2. Dacă se apropie flacăra unei luminări de vârful unui deget de la picior, fără a atinge flacăra de deget, se face pe piele o beșică fără apă, care plesnește producând o pocitură.

3. Dacă se leagă un deget cu o sfoară la rădăcina lui și dacă degetul se învinețește spre vîrf, atunci omul nu e mort; dacă degetul rămâne alb, atunci este mort.

4. Când omul este mort și stă cu fața în sus, se ivesc pe părțile de dinapole cefei, trupului, mânilor și picioarelor niște pete mari întinse, roșii-vinete.

5. Cel mai sigur semn de moarte este când apare pe pînțele — mai întâiu în partea dreaptă și apoi se întinde peste tot pînțele — o pată verde-albăstruie, care arată, că mortul a început să se impută.

Un sigur semn din acestea nu arată că omul e mort. Iarna semnele apar mai târziu.

SFATURI.

Veterinarul practic.

Migeei de pe vite se vindecă curând, dacă se ung (se murue) cu balebă proaspătă, în 3 zile dimineața, a 3-a zi seara.

Ariciul de pe vită se nimicește, dacă se unge (murue) bine cu var stins de curând, dacă se poate se fie ceva cald, dar' nu ferbinte. E de-ajuns să se ungă vita numai o singură dată bine, și se va mântui de ariciu!

Com. de dl A. Clura, Abrud.

Știri economice, comerc. industr. jurid.

Recolta Turciei. Dintr'un raport al consulului general Român la Constantinopol rezultă, că în Turcia recolta anului curent a fost mai bogată ca cea din anul trecut.

Mai cu seamă porumbul e excelent, grăul, orzul și sęcara satisfăcătoare.

Bumbacul a dat o recoltă bună, viile o recoltă sub mijlocie, fructele în general au fost frumoase.

Sindicat de petrol. În Londra se va înființa un sindicat pentru cumpărarea și exploatarea terenurilor petrolifere din România. Părtași la acest sindicat vor fi financieri englezi, ruși-belgieni și români.

Berbeci de prăsilă. La oieria din Constanța s'au vândut 44 berbeci de prăsilă cu 3601 lei. Prețul unui berbec merino a variat între 75 și 400 lei, vînzându-se 11. Pentru soiul sudum-țigăi s'a luat 30—65 lei de bucată, pentru soiul cornabet-sudum 30—54 lei.

Esportul Sêrbiei în prima jumătate a anului a fost de 21 mil. 699.576 denari (lei), importul de 21 mil. 922.991 lei.

Esportul de hemeiu din Austro-Ungaria în Bavaria a fost din Septembrie 1900—Martie 1901 de 22.802 măjmetrice.

Sămănăturile în Bulgaria După un raport al agenției diplomatice române din Sofia, la 18 Octomvrie sămănăturile de toamnă se prezentau foarte bine în întregul principat. Rapița, în cele mai multe plăși, e excelentă și numai în puține locuri compromisă din cauza ploilor.

Viile au dat o recoltă slabă, ear' orzul o recoltă mai bună ca anul trecut.

FELURIMI.

Apă din peatră. Celebrul explorator polar Nordenskjöld susține că peștrile din munți trebuie să conțină apă foarte curată. Mult timp teoriile lui nu fură luate în serios de nimeni.

Numai în 1895 s'a făcut prima încercare pe o insulă de stâncă în sudul Svediei.

În acea insulă apa lipsea cu totul și trebuia să se ia apă de mare. Toți erau foarte sceptici de isbânda acestei încercări; însă după-cum a precizat Nordenskjöld, apa fu găsită la o adâncime de 35 metri.

Din 105 săpături făcute de Svedia, Norvegia și Finlanda, numai 3 nu au dat apă, 9 au dat apă sărată și toate celelalte au dat apă îndeajuns, foarte curată și rece.

O invențiune femeiască. La ultima ședință ținută de asociațiunea femeilor din Berlin, d-rul Fisch a ținut o conferință asupra unui aparat de afumat pești cu multimes, inventat de d-șoara Jaques.

Aparatul e de mare folos, construit astfel în cât se pot afuma de odată 300 kilograme pește. Esperiențele făcute au dat rezultate uimitoare și s'a împărțit chiar asistenței 360 de pești din marea de nord afumați cu aparatul inventat de sus numita d-șoară.

CRONICĂ.

Aniversare. Luni, 2 Dec. n., s'au împlinit 53 ani dela suirea tronului M. S., Monarchul nostru. Ziua a aceasta a fost prăsnuită cu servicii bisericești în orașele principale ale monarhiei.

Sfințire de biserică. Ni-se scrie un lung raport, din care estragem următoarele: La 11 Noemvrie s'a făcut sfințirea bisericii renovate din *Bozovici* și tot odată instalarea parochilor noi *Ioan Brinzeiu* și *Nicolae Bihoi*. Delegatul episcop a fost veteranul protopresbiter *M. Popoviciu*, care sosind în seara precedentă a fost primit cu solemnitate, fiind luminat întreg orașul.

Sfințirea bisericii renovate, împreună cu s. liturgie s'a început la 10 ore a. m., — prin protopresbiterul *Mihail Popoviciu* asistat de preoții: *Ioan Brinzeiu* și *Nicolae Bihoi* și cu asistența preoților *Dimitrie Bogoeviciu*, *Nicolae Novacoviciu* și *Vasilie Popoviciu*. Corul din *Bozoviciu* sub conducerea bravului conducătoriu *Ilie Ruva*, cântă la institutul nostru românesc „*Nera*”, cari n'au lăsat nimic de dorit. La sfârșitul actului sfințirii, venerabilul protopresbiter a ținut o cuvântare emoționantă, în care arată publicului însemnătatea îndoită a zilei. Noul preot *Ioan Brinzeiu* a vorbit cu mult simț, înduioșând auditorul.

A urmat apoi banchetul cu peste 100 de tacăhuri. S'au ținut câteva toasturi însuflețitoare.

— In 24 Noemvrie st. n. s'a sfințit frumoasa biserică română greco-catolică nouă zidită din comuna grănițerească *Salva*, lângă *Năsăud*. E de toată lauda sîrguința și evlavia credincioșilor din această comună relativ săracă. Impoșanta biserică a costat aproape 36 mii de coroane. Harnicul preot *Dumbravă* nu a cruțat nici osteneală, nici jertfe ca să-și vadă comuna împodobită cu un vrednic locaș al lui Dumnezeu.

Actul sfințirii l'a făcut neobositul canonic *Georgiu*, cu asistență de 12 preoți. Predica ocazională a fost rostită de canonicul *Georgiu*, spre îndestulirea sufletescă a fiecărui asistent.

După actul oficios a urmat banchetul, la care au participat peste 120 de persoane. S'au ținut și câteva toasturi frumoase.

Cu durere, s'a remărcat însă, că inteligența din *Năsăud* a absentat în mare parte.

Frumoasa biserică a fost zidită de întreprinzătorii români *Stefan* și *Emil Oltean* din *Blaj*.

† **Elie Alimănescu-Băncilă.** Duminecă, în 1 Decemvrie a. c. a fost înmormântarea răposatului *Elie Alimănescu-Băncilă*, fost tipograf în tipografia noastră și în urmă redactor responsabil, mort în floarea vârstei. În mormântarea s'a făcut în comuna natală *Rășinari*. Ceremonialul funebru s'a făcut din partea ambilor parochi locali *Emilian Cioran* și *Iosif Goga*, ear' răspunsurile funerale le-a dat un cor bine improvisat al tipografilor din Sibiu și al unor membri ai Reuniunii sodalilor români din Sibiu — precum și alți amici și cunoscuți ai răposatului, cari n'au prețuit a-i da ultimul salut, prezentându-se într'un număr foarte frumos la această înmormântare, cu toate că era un timp nefavorabil. Părintele *Cioran* a ținut o preafrumoasă cuvântare funebruă, arătând calitățile bune ce le-a avut răposatul și căutând ca să mângâie întru câțva inima întristată a bunei lui mame, a rudeniilor și a tuturor celor ce l-au cunoscut, ear' în numele fostilor colegi tipografi ai răposatului dl *Nicolau Bratu*,

tipograf la institutul nostru, a ținut la mormânt o frumoasă și înduioșătoare alocuțiune, storcând lacrimile publicului asistent.

La înmormântare a luat parte toată inteligența Rășinarului în frunte cu învățătorii locali.

După înmormântare, publicul străin precum și rudeniile și cunoscuții răposatului în frunte cu părintele *Goga* au fost invitați pentru a lua parte la frumoasa pomână, ce s'a dat în amintirea răposatului. Din partea corpului tipografic din Sibiu s'a depus o frumoasă cunună cu inscripția: *Ultimul salut! Tipografii sibieni.* Fie-i țărina ușoară și memoria binecuvântată!

Asociația meseriașilor români din Lugoj. Din Lugoj ni-se scrie: Duminecă s'a ținut aici adunarea generală constituantă a „*Asociațiunii meseriașilor români din Lugoj*”. Interesul publicului față de aceasta adunare a fost foarte viu, dovadă că sala mare a școlilor gr.-or. române, unde s'a ținut adunarea, a fost tixită de lume. Sediul Asociațiunii va fi Lugojul. Scopul ei: cultivarea membrilor prin intruniri, lectură și prelegeri potrivite. Politica este eschisă. Membrii ordinari plătesc taxa de 2 coroane pe an. Cei extraordinari 1 coroană. Fondatorii 20 cor. odată pentru totdeauna. În cazul desființării societății averea sa întreagă trece la „*Asociațiunea pentru literatura și cultura poporului român*”. President s'a ales cu aclamație domnul *Dr. Cornel Jurca*, avocat; vicepresident *Vasile Jorga*, măiestru argășitor; cassar *Ioan Ruji*, măcelar; secretar *Nicolae Jugănar*, tipograf; bibliotecar *Constantin Liuba*, învățător; econom *George Ijac*; apoi un comitet din membrii ordinari, între cari mulți inteligenți.

Iarnă. De pretutindeni se vestesc ninsoari, așa că iarna s'au înstăpănit de-abinele. Că a pășit cu energie, dovedește și frigul cel mare din Italia, unde a nins și la șes. În Sibiria de sud frigul e de 20 grade sub zero. Până acum s'au vestit și despre înghețarea a doi oameni, un sublocotenent de honvezi din 1848, *Dobos János*, și un muncitor.

Omor și sinucidere. Ni-se scrie din *Nădășul-săsesc*: Tăranul *Barth*, înbușind pe când nevastă sa era în șezătoare, și-a ucis pe cei doi copilași, unul de 6, celalalt de 4 ani, cu un cuțit și apoi s'a înjunghiat și pe el. Pe nenorocit l-au dus încă în seara aceea la spitalul din *Sighișoara*, unde s'a constatat, că e nebun. Rana lui e gravă.

Nonă. Din *Botoșani* se semnalează un caz de nonă în comuna *Defeni*. O fată din acea comună s'a culcat Sâmbătă seara pe la 9 ore, a doua zi, cu toate sforțările familiei, fața nu s'a mai sculat.

Preotul și locuitorii, veniți la fața locului, au zis, că fata trebuie dusă la biserică, spre a i-se alunga duhul rău. Acolo s'ormana fată a zăcut 52 de ciasuri, fiind într'o puternică somnolență, asemănătoare cu moartea.

Marti seara s'a deșteptat, cu totul slăbită, și nedându-și seamă de cele înțelepte cu ea.

Populația Germaniei. Ziarul „*Reichsanzeiger*” publică rezultatul definitiv al recensământului dela 1 Decemvrie 1900 pentru întregul imperiu german. După acest recensământ populația Germaniei numără 56,367,178 persoane, din cari 27,737,247 bărbați și 28,629,931 femei. Dela 1 Decemvrie 1885 populația s'a înmulțit cu 4,087,277 (7.82%) și anume bărbații cu 2,075,997 (8.09%) femeile cu 2,011,280 (7.56%). Intinderea imperiului este stabilită în 540,740 chlm. □.

Necrolog. *Aurel Sandi*, fost mult timp culegător-tipograf la „*Tipografia*”, societate pe acțiuni în Sibiu, a răposat săptămâna trecută, departe de patrie, în *Moosburg*, *Bavaria*. Fie-i țărina ușoară!

Întru mărirea lui Dumnezeu *Maiestatea Sa* a dăruit bisericii române din *Topa-Sân-Craiu*, distr. *Cluj* 200 cor. pentru terminarea edificiului bisericii.

— *Creștinii G. Gudea* și soția *Anisia* din *Căteșel-român*, au dăruit pentru sf. biserică un ornat bisericesc, în valoare de 80 cor.

D-nii *M. Mărinaș* și *C. Căciulă*, funcționari de bancă în *B. Huedin*, au cumpărat pe seama bisericii de acolo o evanghelie, un liturgier și un euhologiu în valoare de 39 cor. 96 bani.

Daruri pentru copii. Domnul *Ignat Borza*, cantiner în *Alba-Iulia*, a dăruit pentru pruncii mai săraci din comuna sa natală *Berchiș* cărți de școală în preț de 28 cor. 49 bani.

Pentru Academia Română. Dl *Grigoriu*, membru la curtea de apel din *Iasi*, mort de curând, și-a lăsat întreaga avere, care se ridică la peste 300 000 lei, Academiei Române.

Nouă biserică românească. În suburbiul *Iosefin* din *Timișoara* s'a pornit o mișcare pentru zidirea unei biserici românești. În fruntea lucrului s'a pus dl *Iacob Marian*, care a dat o sumă mai mare pentru scopul acesta. Pe coala de subscripție a lui sînt peste o sută de iscălituri, așa că lucrarea se va putea începe în curând.

O înmormântare frumoasă. Ni-se scrie: Luni, în 27 Noemvrie a. c. a fost înmormântat în *Baia-mare* binemeritul cantor-docent pensionat *Mihail Lucaciu*, tatăl părintelui *Dr. Vasile Lucaciu*, care fiind în *Roma*, nu a putut asista la tristul act. A fost o înmormântare din cele mai frumoase, luând parte o lume imensă de popor, venit și din depărtări. Funcțiunea religioasă a fost săvîrșită în biserică — unde a fost transportat sicriul, — de șese preoți. Protopopul *Georgiu Șuta* și părintele *Alexiu Pop* au ținut câte o cuvântare simțită și înduioșătoare. Protopopul *Șuta* a relevat meritele neperitoare, prin cari decedatul și-a asigurat în viață stima fiecărui, ear' după moarte eterna amintire.

Corul învățătorilor de încheiere a cântat versul funebru „*Cu lacrimi și fiori mormentu-ți salutăm*... După aceste cadavru binemeritatului și harnicului bătrân a fost așezat în mormânt spre odihnă vecinică.

Convocare. Pe baza concludului comitetului central din 19 Noemvrie 1901 și în conformitate cu §-ul 20 din statute, se convoacă a XIII-a adunare generală ordinară a „*Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiului*” în *Aciliu* pe Duminecă în 15 Decemvrie n. a. c., la 11 ore a. m.

PROGRAM:

1. Presentarea raportului general al comitetului central, a rațiociniilor pe anul 1900 și proiectul de budget pe 1902.
2. Propuneri eventuale din partea membrilor.
3. Discurs despre cultura viilor.
4. Autenticarea protocolului ședinței.

Despărțământul Cluj al Reuniunii învățătorilor gr.-cat. din Arhidieceza gr.-cat. de Alba-Iulia și Făgăraș, cu ocaziunea adunării sale din 25 Noemvrie n. a. ales de presedinte pe tinerul învățător *Ioachim Pop*.

Pentru maghiarisare. Teatrul maghiar din Cluj capătă dela guvern o subvenție anuală, pentru-că chipu răspândește maghiarisarea între Valaahi. Asemenea capătă subvenție din sudoarea noastră și teatrul unghuresc din Cașovia. Amândouă însă sînt în deficit și strigă după ajutor mai mare. Congregația orașului Cașovia în ședința de ieri a decis să ceară dela guvern urcarea dotației teatrului cu 20 mii cor. pe motivul, că teatrul răspândește maghiarisarea în un ținut espus și năpădit de naționalități.

Eată un »motiv« pentru care guvernul a dat totdeauna cu mână largă.

Alegerea de protopresbiter pentru tractul Aradului, se va face la 12 Decembrie n. Comisariu pentru conducerea actului e numit asesorul Ignatie I. Popp.

Monumentul milenar făcut pe vârful Francisc Iosif din Carpații nordici a fost dărîmat de necunoscuți, pe a căror urmă n'au ajuns încă autoritățile din Leutschau.

Cas de moarte. În Baia-de-Criș a răposat I. Miclea, născut în Vrani. A fost notar diplomat și iurist în a. 2 și în călătoria făcută la Baia-de-Criș a murit. În mormîntarea, deși departe de casă, a fost frumoasă. Mult a contribuit la mîngăierea celor asistenți corul din Rîșoa. Pe răposatul îl deplîng părinții I. Miclea, comere în Vrani, mama și fratele lui, Iuliu.

Dela Români din America. Din Măgăreiu ni-se scrie: Învățînd copiii noștri să scrie și epistole, au trimis unii dintre ei scrisori și la părinții lor din America. Aceștia mult s'au bucurat de sporul, ce-l fac în școală, și într'o bună zi preotul nostru primește o sumă de bani și o epistolă, în care între altele se zice: »...am mai cetit în scrisorile băeșilor noștri, că în zilele acelea a fost o furtună mare pe acolo, încât a rupt și crucea de pe turnul bisericii, și fiind biserica săracă, după-cum știm și noi, n'are de unde-și acoperi această pagubă.

Deci noi pentru iubirea ce o avem față de sf. noastră biserică și față de școala noastră unde așa de bine ni se luminează mintea copiilor noștri, trimitem această sumă de bani, din care se cumpere crucea, ear' restul ce prisosește, să se folosească unde comitetul parohial află de bine. Numele subscrișilor, care au trimis epistola și cinstea la sfînta biserică, sînt următorii:

N. Solomon 5 c.; I. Carcula 12 c.; Sonu Blator 5 cor.; N. Dănilă 5 c. 50 b.; I. Crețu 2 c. 50 b.; N. Blaga 2 c. 50 b.; Șomica Stoica 1 cor. 20 bani; A. Albu 1 cor. 24 bani; Z. Solomon 2 c. 50 b.; N. Z. Solomon 2 c. 50 b.; A. Boariu 2 cor. 50 b.; I. Onișiu 5 cor.; Iosif Curcula 2 cor. 50 b.; Ios. Blaga 2 c. 50 b.; Chir. Roman 2 c. 50 b.; I. N. Holerga 5 c.; S. Blaga 4 c.; I. Holerga și fiul seu Naftanail 12 cor. 50 bani; Silv. Sucișu 5 cor.; Ioachim Pușoaș 5 cor.

Tuturor acestora le exprimăm din partea creștinilor noștri ferbinte mulțumită. I. Solomon ep. I, Vasile Hlinza, ep. II.

Un dinte de elefant, lung de 7 urme și 6 policari (țoli), greu de 175¹/₂, pușji a fost trimis pentru muzeul din Dublin. Numai trei dinți mai sînt cunoscuți, cari să fie mai lungi ca acesta.

Fondurile și fundațiunile arhidieceșane greco-catolice române din Blaj. Ultimul circular metropolitan comunică clerului din arhidieceșana noastră gr.-cat. conspectul fondurilor și fundațiunilor aflătoare în administrația casei centrale. Datele publicate sînt luate din rațiociniile de pe anul 1899 trecute prin reuisionea consistorială.

»Unirea« face în numărul seu ultim următoarele estrase din acel conspect:

Numărul acestor fonduri în 1899 a fost de 189, față de anul premergător o creștere de 13 fonduri. Averele totală a fost de 2.757.642 fl. 27 or. și frca 8500, arătînd față de trecut o creștere de peste 100 mii fl., ce a rezultat din adaugerea de fundațiuni nouă, ca Vișa II. (20.776.40) Filip (10.000) Vișa-stipendii (5500) George și Ioan Vișa (2000), școala din Sâncel, Coșocna ș. a.

Dintre fondurile mai mari însemnăm aici:

fond. basilitan	de fl. 128.627.61
» șulțan	» 416.776.93
» bobian	» 735.967.68
» viduo-orfanal	» 160.400.49
» metropoliei	» 500.521.43
» Vișa I.	» 9.550.35
» Baldi	» 11.696.60
» Ládai	» 10.212.70
» br. Urs	» 25.293.61
» Vișa II.	» 20.776.40
» Filip	» 10.000.—

Am specificat aici numai unele, cele cu steluțe au și realități; moșii, case, dar' valoarea acestora nu e cuprinsă aci.

Contra duelului. Acum cu ocazia vizitei principelui moștenitor *Francisc Ferdinand* la împăratul *Wilhelm* — se zice — că s'a făcut un compromis, prin care se se face dispoziții pentru a restringe duelurile oficerilor din armata germană și austro-ungară.

Dela curtea sêrbească. Bietul rege al Sêrbiei a dat eară de un năcas. Partidul radical independent vrea să facă o interpelație, în care să întrebe pe ministrul president, că pentru-ce nu s'a născut moștenitorul de tron, după-care așteaptă țeara de un an și jumătate și a cărui naștere a fost și adusă în mod oficial la cunoștința țării. Regele îi chiamă acum pe rînd la palat și-i roagă, să nu-i mai facă un nou bucluc.

Honved ucis. În Oradea-mare sergentul de honvezi Magyar Ferencz atăta a chinuit cu bătăi pe honvedul Petru Florian, încât acesta dus la spital a murit. Când a auzit feara sêlbatică, că bietul Român e mort, a zis: »Bine c'a crepat Valachul!« În contra lui s'a pornit cercetare.

Ugron Gabor, marele Kossuthist, Sêcuiu și mîncător de Români a pășit o. Foaiă oficială publică înștiințarea, că în 30 l. c. îi se vor vinde moștile din Abrahamfalva și Miklosfalva. Intre parțelele scoase la vînzare sînt de-acelea cari sînt prețuite cu 20, 10, ba chiar și cu 1 coroană.

Sêcuiu cuminte. Un Sêcuiu căpătase dureri la un picior. Medicul îi prescrie un leac, cu care să se ungă, dându-i și receptul. Vine Sêcuiu de câteva-ori la medic, dar' boala ba să-i treacă. În sfîrșit îl întreabă doctorul, cum a folosit leacul. Mirarea nu i-a fost mică, când i-a spus bolnavul, că și-a frecat piciorul cu receptul!

Kecksméthy, cel-ce fugise cu peste 500 de mii cor., încă nu e prins, deși s'a pus un premiu de 20 mii cor. pentru cel-ce-l va prinde. Se zice, că el s'ar fi imbarcat în Genova și a plecat la America, unde va fi și ajuns deja.

Pușcături de revolver. În Derecske (Bihor) e vieța de altfel liniștită, numai cât de o bucată de timp încoace s'au spart prea multe ochiuri de feastră prin gloanțe de revolver. Într'o seară au pușcat asupra plugarului fruntaș Széplaki, care ședea la masă. Din norocire a fost numai ușor rînit. Cîrînd după aceea s'a pușcat asupra juratului Gombos; glonțul a trecut pe lângă capul lui, fără să-l atingă. Învățătorului i-a găurit un glonț hain, dar' nu și pielea. Aceste atentate se aduc în legătură cu cererea pentru comasare, pe care o doresc unii din sat. Gendarmeria s'a înmulțit în comună, aceasta a cerut însă o companie de soldați.

Copil mîncat de porci. Fetei de un an a țeranului Pavel Raniașu din Liebling (Bănat), lăsată singură, i-au ros porcii mîinile și picioarele. După chin de câteva oasuri biata fetiță a murit. Contra părinților neîngrijitori s'a pornit cercetare.

Bancrot. În comitatul Torontalului este o societate pentru răspîndirea limbei maghiare. Unul dintre mijloacele ei e și ținerea de cursuri pentru învățarea limbei maghiare. Anul acesta s'au înștiințat din nou numai 6, zi șese, cari voesc să învețe unghurește. Se înțelege că supărarea e mare în Israil.

Călcată de trenul, care merge dela Sibiu la Vinț, fî o vacă între Apold și Mercurea. Vaca a fost a economului Achim Rădoiu din Apoldul-mic.

Coroane eterne. Redactorul »Tribunei« închis în Cluj dl *Andrieu Baltes*, dto 28 a. c. scrie »Reuniunii sodalilor români din Sibiu« următoarele:

Din incidentul morții, departe de părinți și de casă, a tînerului meu amic *Aurel Sandi*, culegător-tipograf, de aici, din locul suferințelor, trimit fondului »Iubișilor răposați« creat de »Reuniunea sodalilor români din Sibiu«, suma de 3 cor, rugînd pe Dumnezeu să-l odihnească în pace în pămînt străin, ear' părinților să le dea tîrie a suporta greaua lovitură.

Bani falsi. În comuna Sanco au început să circule bani falsi. Falsificatorii au fost descoperiți și acum sînt în temniță.

Țigani. În apropierea de drumul comitatens, care duce cătră Seica-mare (comit. Têrnava-mare), s'au așezat într'o moldă o lae țigănească. Venind în seara de 23 Nov. o trăsură pe acest drum, unul dintre Țigani, care eșise la largul, a lovit calul cu un par de gard. Numai spăriat de ținuta amenințătoare a celor din trăsură a luat-o eară peste câmp.

În Utvin (Banat) s'au întemplat zilele trecute o mare bătălie între două tabere țigănești. Faraonii s'au luptat cu săbiu și revolvere. 2 Țigani au fost răniți de moarte. Când s'au apropiat gendarmii, toți s'au suit în căruțe și au șters o.

Bucarie și durere. Un cărcimar din Bocree își sêrba logodna cu nevasta a doua. În aceeași noapte fata lui măritată a născut un băiat sănêtos, dar' biata mamă a murit. În ziua următoare și-a sêrbat cărcimarul cununia, după aceasta a fost la botezul nepotului și în urmă și-a înmormîntat sora. Cam multe de-odată.

Lupii încă își arată colții. Lângă Sighișoara au sfâșiat 60 de oi, în Ungaria-de nord au mâncat pe un călător, în satele Lodomir și Postrina locuitorii nu mai cutează să iese din case. În Verebes (Ciuc) lupii au sfârticat pe oierul Vasile Stoian, dimpreună cu 8 oi.

*

Știri din piață. Mediaș. Grâu, hl, 10.50—11, secară 7.—70, orz 8.—8.50, ovės 5.50—6, cucuruz 7.50—8, fasole 7.50—8 cor. Ouă 3 buc. 20 bani.

Bursa din Budapesta. Grâu, 50 chlgr., 8.20—8.75, secară 6.90—7.15, orz 5.85—6.20, ovės 7.25—7.60, cucuruz 5.45—5.54, cîntîn 6.25—6.35.

Piața de bani Sibiu. Galbinul cump. 11.26 20 lei (hârtie) 9.50 20 lei (argint) 9.36, lira turc. 21.40, lira engleză 23.85, marca germană 1.16, napoleonul 19., rubla (hârtie) 2.52, rubla (argint) 2.45 cor.

*

Știri mărunte. Un incendiu a distrus biserica din comuna Drăgănești din jud. Saceava.

— Zilele aceste a domnit o teribilă furtună pe Marea-Neagră, care a înecat în valuri vaporul englez Tom.

Întregul echipajiu de 22 oameni s'a înecat.

— Tribunalul din Brașov a condamnat în 27 l. c. pe fostul cassar de mărfuri la gara de acolo, Rado Aurel, pentru defraudare la 6 ani temniță.

— Cu ocazia zilei de 28 Noemvrie, aniversarea luării Plevnei, se vor face mai multe înaintări în armata română.

— O știre din New-York anunță un groaznic accident de tren. Două trenuri cu emigranți s'au ciocnit lângă Sensca. Un tren s'a aprins și sfărmat. 30 oameni au murit, 150 sînt răniți.

— Trei mii de familii din comitatul Caraș-Severin sînt fără pâine, în urma sistării de lucru dela Călan.

— În pădurea Prisăcani (România) a fost prins primejdiosul bandit George Cojocaru, autor a zeci de crime.

Bunditul e grav rănit din lupta avută cu poterașii.

— În comuna Poljanca s'a împușcat un băiat de 14 ani din supărare după părinți, cari în scurt timp au murit ambii.

Serată festivă la »Reuniunea sodalilor români din Sibiu«.

»Reuniunea sodalilor români din Sibiu« a ținut Joi, în 28 Noemvrie n. c., ședința literară a 11-a.

Ședința, ca în totdeauna, a întrunit un mare număr de dame, meseriași, sodali, ucenici și membrii ajutători, pe cari abia i-au încăput cele 3 sale, în care reuniunea este adăpostită.

Cursul ședinței, pe care o pot numi festivă, a fost următorul: Notarul reuniunii, dl Ioan Apolzan citește protocoalele ședințelor administrative din cursul lunii Noemvrie, în cari se insistă asupra concursului dat de reuniune la producțiunea reuniunii de ajutorare a copșilor săraci, fără deosebire de naționalitate; asupra măsurilor luate de a aduna daruri pentru săracii noștri, asupra contribuțiilor făcute în acest scop, cum și în scopul solvirii datoriei pentru casa reuniunii și în fine asupra producțiunii teatrale din Vinerea viitoare. După toate acestea presidentul mulțumind reuniunii pentru frumoasa manifestare, ce i-a făcut în preșeara onomasticeii sale — o asigură, că pentru dragostea manifestată, tot numai cu dra-

goste va răspunde și declară ședința literară de deschisă.

Representanții reuniunii, domnii: Vicepresidentul George Poponea, cassarul Florea Crucea și controlorul Ioan Roșca, urcă tribuna și prin rostul dlui vicepresident Poponea, aduc nouele mulțumite ale membrilor pentru sacrificiile, pe cari presidentul acum de ani de-a rîndul le aduce pentru bunăstarea și înflorirea reuniunii.

Ca un semn vedit al dragostei, ce zace în inima fiecărui membru pentru presidentul reuniunii, îi predă un frumos inel de aur.

Dl Tordășianu emoționat până la lacrimi, mulțumește dlui vicepresident pentru frumoasele cuvinte, cu cari a însoțit predarea prețiosului cadou și mulțumește reuniunii, care i-a făcut surprinderea atât de plăcută și neașteptată.

Drept încoronare a acestui act sărbătorec a urmat programul ședinței literare, în firul căruia corul reuniunii sub conducerea dlui Popa a cântat cu precisiune rară compozițiile: »Până-cînd țineam cu codrul« și »Tot 'ți-am zis!«. Punctul 2 a fost predarea prin bunul declamator Coriolan B. a poesiei »Românul și Jidanul«, de Nicu Stejerel, ce ne-a ținut în continuă veselie. Drept variațiune a urmat apoi dl Nicolae Bratu, culegător-tipograf, cu cetirea bucăților »La botul calului«, »Cu cățel și purcel«, »Opt cu a brânzii«, »Târța părța« și »A mai multe romane la fortepianul reuniunii.

D șoara Paraschiva Apolzan a predat apoi poesia »Mănioasa« și »Fatma«, de G. Coșbuc, dovedind că e toată inimă

și simte cu poetul, pe care îl înțelege. Micuțul Ilarie Boia, plin de curaj și de inimă românească, ne-a electricat din nou prin frumoasele poesii eroice »Dragoș-Vodă« și »Negru-Vodă«. Punctul cel mai plăcut al seratei a fost fără îndoială canțonetul »Herșcu boccegiu«, de V. Alexandri, predat în mod măiestru de elevul seminarial dl Ioan Giula, travestit asemenea unui »handle« și posedând limbajul poeziei, vorbit de Evreii din Dorohoiu. După-ce ne-am stăpănit risul și veselia, produsă de dl Giula, corul a executat încă două compoziții dragălașe, ear' dl Bena o romanță la clavir.

Terminat acest frumos program, care după afirmările membrilor ajutători prezenți, fiind el atât de variat și atât de bine executat, putea ținea loc în ori-ce producțiune publică — presidentul reuniunii, mulțumind tuturor pentru toate, declară ședința de închisă și invită în același timp la ședința a 12-a, ce se va ține în Joia ultimă din luna Decemvrie a. c.

Dela mine adaug, că este regretabil, că reuniunea n'a făcut îngrijiri, ca la ședința aceasta să participe membri ajutători în număr mai mare!

„Cu noi este D-zeu!“

Din cauza lipsei de spațiu
Posta redacțiunii și administrațiunii se amână pe n-ruul viitor.

Pentru redacție și editură responsabil: Victor Lazăr.
Proprietar: Pentru »Tipografia«, societate pe acțiuni: Iosif Marschall.

MARELE KRACH.

New-York și Londra n'au trecut cu vedere continentul european, și a căutat să înființeze o fabrică de obiecte de argint, vîzînd produsele contra unei răsplate foarte mici a muncii. Sînt autorizat a aduce aceasta la îndeplinire. Așadar' trimit ori-cui în schimbul numai a fl. 6.60 următoarele obiecte:

- 6 bucăți din cele mai fine cuțite de mână, engleze.
- 6 bucăți furculițe de argint, patent american, dintr'o bucată.
- 6 bucăți linguri de masă, de argint, patent american.
- 12 bucăți lingurițe de argint, patent american.
- 1 bucată lingură de supă, de argint, patent american.
- 1 bucată lingură de lapte de argint, patent american.
- 2 bucăți păhăruțe de ouă, de argint, patent american.
- 6 bucăți farfuriore Victoria, englezești.
- 2 bucăți sfeșnice de masă cu mare efect.
- 1 bucată strîcurătoare de cîciu.
- 1 bucată zăhărniță foarte fină.

42 bucăți împreună pentru numai fl.660.

Toate 42 bucăți de mai sus au costat înainte fl. 40 și sînt de cumpărat acum cu ieftinul preț de fl. 6.60.

Patentul argint american, este un metal alb care păstrează culoarea argintului peste 25 de ani pentru care se garantează. Ca dovada cea mai bună este ca acest inserat

nu este o înșelătorie.

Si mă oblig a reda banii înapoi ori-cui nu i-ar conveni marfa, astfel ca nimeni să nu pearză ocaziunea de a-și procura această admirabilă garnitură care convine a fi oferit cu un

elegant cadou de Crăciun și Anul-Nou,
precum și ori-ce casă cu menajiu mai bun. De vînzare numai la

A. HIRSCHBERG.

Agentura generală a uniunii fabricelor de obiecte de argint american patent
Viena, II., Rembrandstrasse 19, II. Telefon nr. 1147.

Se trimite în provincie contra ramburs sau trimițînd banii înainte.
Praf de curățit pentru aceste obiecte 12 cr.
Sînt veritabile numai obiectele purtînd acî alăturata marcă metal higienică.

Estrageri din scrisori de mulțumire:

Cu prima expediție sînt foarte mulțumit și vă rog a-mi mai trimite încă o garnitură.
Kalocsa.
Am fost foarte mulțumit de eleganta garnitură trimisă

Otto Bartusk,
căpitan Regal și Imperial al reg. 27 de Inf. din Laibach
Am primit pachetul și sînt foarte mulțumit, rog trimiteți-mi încă o garnitură de 18 lei
Kalosvar.

Înainte de asta cu mai mult timp am cumpărat în persoană dela d-ta pentru o familie o garnitură de masă. Familia a fost foarte mulțumită cu marfa primită, de aceea rog să-mi trimiți și mie o astfel de garnitură și 5 cutii praf pentru curățit.

Dr. Victor Colceriu,
medic practic în Lăpușul-ung., Transilvania.

74 7-10

Pășune pentru oi de 200 jugere,

cu supraedificate, se dă în arândă pe mai mulți ani. A se întreba în Non-săsese nr. casei 103. 84.1-2

Cumpărați-vă Călindar!

Cel mai bun, mai frumos și mai ieftin călindar românesc

Călindarul Poporului pe 1902

a apărut și se află de vânzare cu prețul de 40 bani (20 cr.) și porto 6 bani (3 cr.)

Se poate procura dela librăria „Tipografie”, societate pe acții în Sibiu, strada Poplăcii nr. 15 și la alte librării din țeară.

O casă

din Lancrem, în strada principală, se vinde din mâna liberă cu un preț moderat. Amănunte se capătă la

Iosif Fabritius, 81 3-3
comerciant în Sebeșul-săsesc.

Franzbranntwein-ul

lui

BRÁZAY,

cel mai răspândit

și mai neștepționabil mijloc de cură în casă.

Se espedează dela fabrica lui

Coloman Brázay,

Budapesta, IV., Muzeum-körút nr. 23.

Mijloc pentru curățirea dinților.

Spălându-și omul cel puțin de 3-ori pe zi gura — dacă se poate și 5-6-ori — cu apă stătută, în care se pune pe jumătate Franzbranntwein de-al lui Brázay, se țin gura și dinții curăți și aceștia sunt feriți de stricare. 228 18-52

Feriti-vă de imitațiuni.

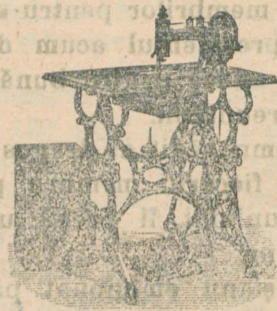
Fiti cu atențiune la marca de apărare.

Se capătă în ori-ce apotecă și în celelalte prăvălii.

Gustav Dürr,

mechanic.

Magazin de mașini de cusut și de velocipede,
Sibiu. Piața-mare nr. 19.

Recomandă depositul seu mare și bine asortat cu toate felurile de mașini de cusut mai renumite din fabrici străine și indigene pe lângă un preț foarte moderat.

Ca specialități se recomandă mașinile de cusut:

Seidel & Naumann, G. M. Pfaff.

Toate acareturile mașinilor de cusut de ori-ce fel precum ace, curele, oleiuri fine și altele se află întotdeauna în depositul meu. Reparaturile la mașinile de cusut de ori-ce fel sânt executate prompt, ieftin și conștientios cu garanție. Pentru fiecare mașină nouă de cusut cumpărată dela mine dau 5 ani garanție. [42] 13-

Liste de prețuri se trimit la oerere gratis și franco.

Mașini

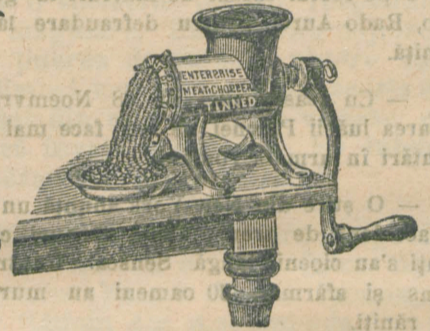
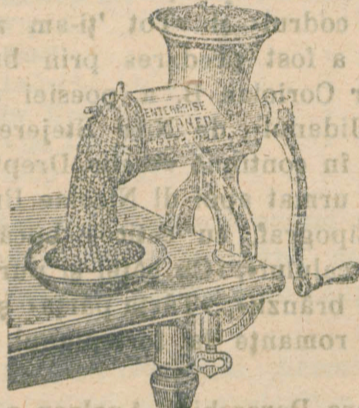
de
tocat carnea,

după

cel mai nou sistem,

de

prima calitate.

Formă pentru R, RR, S, UU.

Formă pentru SS, U, T.

	Nr. R	RR	S	SS	U	UU	T (cu roată)
toacă	30	45	60	60	75	75	120 chlg. pe oră
1 buc.	cor. 5.40	7.60	8.80	8.20	13.—	16.50	29.—

Toate părțile constituite pentru mașinile de tocat se capătă și singurate.

Ferestraue de trunchi ou garanță pentru fieoare bucată.

Ferestrauele cari nu corăspund se preschimbă.

	4	4 1/4	4 1/2	4 3/4	5	5 1/2	6' lungime
1 buc.	115	120	125	130	138	150	155 m/m lăt.
1 buc.	cor. 2.—	2.40	2.60	2.90	3.20	3.90	5.30
1 buc.	130	138	145	150	158	165	170 m/m lăt.
1 buc.	cor. 2.50	2.60	2.96	3.30	3.70	4.50	5.80

Aduc la cunoștința prea stimatelor femei, că în magazinul meu am totdeauna tot felul de piepteni de scărmanat.

Deposit de cărbuni de peatră și cocs.

Carol F. Jickeli,

Sibiu, Piața-mică, „La coasa de aur“.

88 2-6

Deschidere de restaurațiune.

Subscrisul am onoare a 'mi recomanda restaurațiunea română ce 'mi-am deschis cu ziua de astăzi în

Sibiu, strada Gării (Bahngasse) nr. 5

și totodată rog pe prea stimatul public a mă sprijini.

Serviciu prompt și cu prețuri moderate.

În ori-ce vreme se capătă mâncări gustoase și beuturi bune.

Aici se capătă și odăi pentru călători pe lângă prețuri foarte ieftine.

Cu deosebită stimă

Sibiu, în Noemvrie 1901.

Dumitru Bloțu,
arândator.

82 3-3